LKA

neprikl**au**soma lietuva

Mr. J. Kubilius
19235 Beverland Ave.
Detroit, Mich. 48219

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Montrealis • 1971. XII. 8 • Nr. 1275

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

KENNEDY, NIXON IR MES

JAV lietuviai beveik visada orientavosi demokratų link. Nėra abejonės, kad dauguma lietuvių 1960 rinkimų metu, pasirinko Kennedį, o ne Niksoną. Tačiau kitų laisvojo pasaulio kraštų lietuviai, atrodo, simpatizavo Niksonui. Mat, tuo metu vis dar buvo žavimasi JAV Kongreso deklaracija, jog JAV nepripažįsta Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų inkorporavimo Sovietų Sąjungon.

Aštuonerių metų John F. Kennedžio nužudymo sukaktis praėjo beveik nepastebimai Vašingtone. Senatorius Edward Kennedy nuvyko prie jo žuvusių brolių grabų Arlingtono kapinėse, kur dega amžinoji liepsna, ir tuo būdu užskleidė antrą lapą istorijos. John Connally, aršusis naujasis valstybės iždo sekretorius, prisipažino, jog 1971 m. lapkričio 22 d. buvęs labai užimtas, kad atsimintų, jog prieš aštuonerius metus jis važiavo kartu su prezidentu Dallas mieste, kai jis tuo metu buvo Tekso gubernatorius. Liūdna sukaktis, ar ne? Sic transit gloria mundi... Taip dingsta šios žemės garbė... Demokratas Connally, prezidento Johnsono ištikimas tarnas ir bičiulis, staiga persikrikštijo respublikonu... Bet respublikonas Lindsay, New Yorko miesto burmistras, visai nesenai perbėgo prie demokratų lovio. Ar negera kompensacija demokratams? Lindsay tikisi būsiąs išrinktas demokratų konvencijoje kandidatu į JAV prezidentus. Mat, kai Tedas Kennedis priteršė savo lizdą, jam gauti nominaciją mažą šansų.

Greitakojis perbėgelis Connally pasišovė kapitalistinės Amerikos nusmukusius finansus pataisyti. Nors Niksono protekcionistinė prekybos ir pinigų politika sugadino santykius su Japonija ir Kanada, nors ši politika kelia baimę, jog sukels globalinį prekybos karą, atrodo, kad Amerika kol kas pasirinks izoliacijos būklę.

Amerikai paskelbus prekybos ir mainų karą, uždedant 10% virštaksę importuotom prekėm, pradėjo rikiuotis kovon artimi ir tolimi Amerikos kaimynai. Kanada šiaušiasi, Japonija dar laukia kol bus atitraukta paskutinė JAV bazė.

Virštaksė paskatino Angliją stoti į Europos kontinento ekonominę bendruomenę. Ruošiasi pasekti Anglijos pavyzdžiu Norvegija, Danija ir, gal būt, Švedija. Prieš protekcionistinę Ameriką skubiai organizuojasi Europos frontas, susibūręs į Ekonominę Bendruomenę, kurios gamybos pajėgingumas ir gyventojų skaičius yra didelis. EEB turi 259 milijonus gyventojų ir per metus išvysto 621 milijardo dol. gamybą. Sov. S-ga su 242 mil. gyv. gamina už 486 milijardus dol. O JAV su 205 mil. gyv. — 974 milijardus dol.

Kyla rimta abejonė ar Amerika galės atlaikyti frontą šioje galijotų kovoje, kad galėtų toliau tęsti izolijonistinę politiką.

Manydamas, kad galės apriboti atominio karo galimybę, Niksonas stengiasi pralaužti izoliacinius varžtus, kurie gniaužia komunistinę Kiniją. Tačiau jo kritikams atrodo, kad jis perdaug lėtai veikia užbaigti Indokinijos džiuglių karą.

John F. Kennedy nutiesė dabartinės JAV užsienių politikos pagrindus. Jis buvo kietai griežtas Kubos krizės metu, kas privertė Maskvą žengti atgal. Jis vedė derybas dėl atominių ginklų gamybos ir jos kontrolės. Tačiau Niksonas savo užsimojimuose užsienių politikos srityje pasiekė žymiai didesnių rezultatų, negu Kennedy.

Bet vidaus reikaluose Kennedy ir Johnsonas atsiekė žymesnių rezultatų, negu Niksonas. Jis sekė savo pirmtakų nustatytą programą, nepajėgdamas prasiveržti per "white, middle-aged public opinion".

Lietuvos laisvinimo veiksniai laisvajame pasaulyje spekuliavo idėja, kad JAV neišvengiamai įsivels į karą su Sovietų Sąjunga. Atrodo, kad šia iliuzija tebegyvenama dar ir dabar. Nepajėgiame, atrodo, suprasti JAV politinių žingsnių. Viską darome save raminti ir tikėtis, kad kapitalistinis pasaulis greit susigrums su proletariniu pasauliu, o to pasėkoje Lietuva ir kiti pavergtieji kraštai atgaus laisvę...

Šitas galvojimas yra tikras opiumas, marihuana ar LSD. Kai kas mano, jog JAV pastangos atstatyti santykius su komunistine Kinija, sukels galimybę neišvengiamo karo tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos. Toks galvojimas yra ne kas kita, kaip iliuzorinis mitas.

Tačiau yra mūsų tarpe aiškiau galvojančių, kad dabartinės užsienių politikos konsteliacijoje reikalinga mūsų veiksniams persiorientuoti, nustatant laisvinimo programos gaires ilgesniam laiko tarpui.

Dr. Stasys Daukša

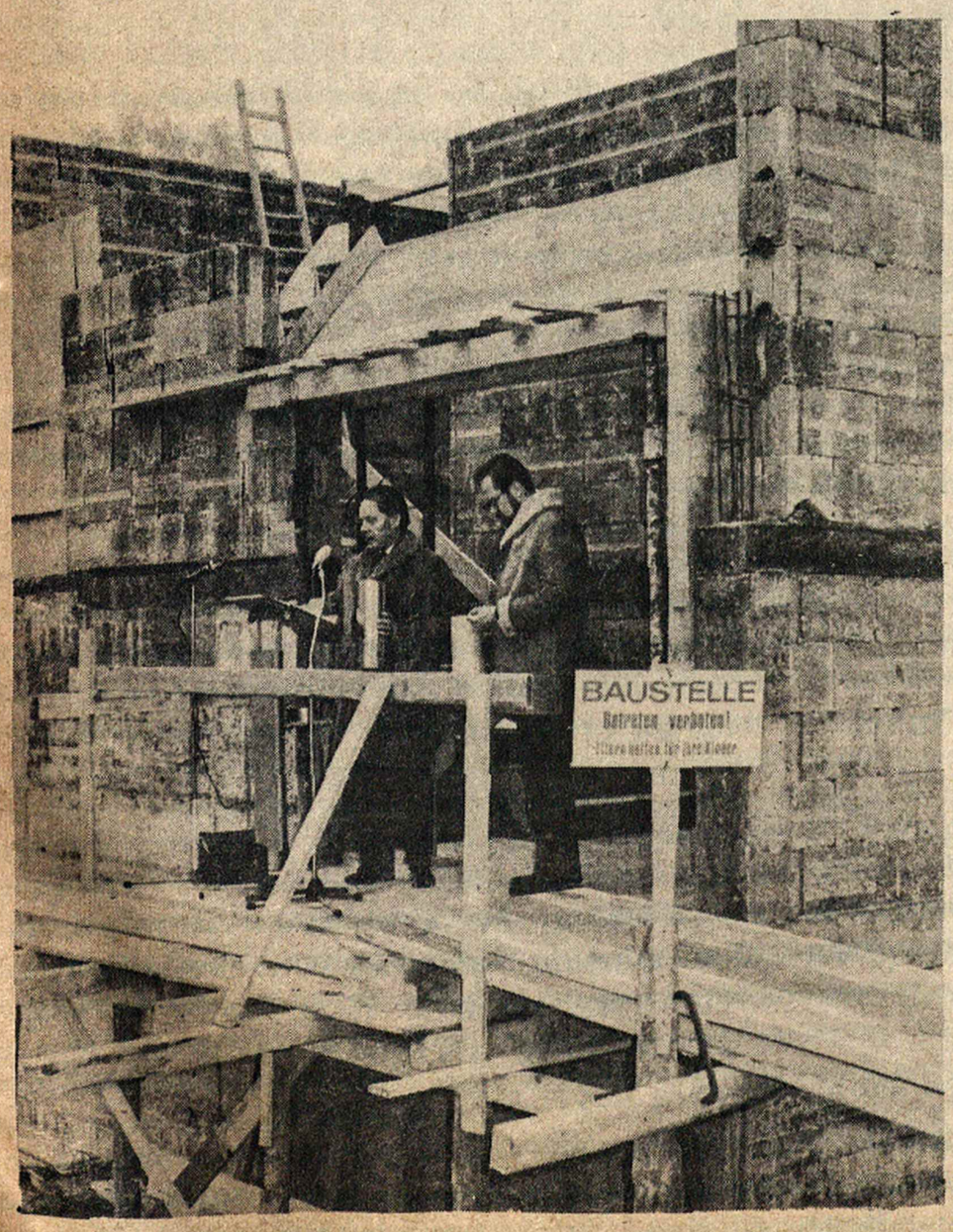

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIR. V. NATKEVIČIUS KALBA BENDRABUČIO KERTINIO AKMENS DĖJIMO IŠKILMĖSE.

LAISVĖ

KLB Montrealio apylinkės pirmininkė Silvija Piečaitienė, lapkričio 23-sios proga, tarė tokį žodį:

Laisvė yra kiekvieno žmogaus neginčijama teisė. Mums, gyvenantiems laisvame krašte, žodis bei sąvoka "laisvė" tapo kasdieniniu, savaime priimtinu reiškiniu. Taip, kad mes net dažnai užmirštame, jog esame ta priveligijuota mažuma, kuri gali džiaugtis laisve.

Dabar mūsų tėvynėje likusiems mūsų broliams laisvė yra tik graži svajonė, nepasiekiamas idealas, nenuperkamas liuksusas.

Šiandieną, minint kariuomenės šventę, prisimename visus mūsų kovotojus, kurie mums ir mūsų tėvynei buvo grąžinę laisvę. Jie išėjo savanoriškai, tėvynės meilės ir to universalaus laisvės troškimo vedini. Šiandieną mes jiems lenkiame galvas ir tariame tyliai ačiū, nes daugelis daugelis jų mums laisvę nupirko brangiausia kaina — savo gyvybe.

Mūsų padėka savanoriams kovotojams ir mūsų pažadas Lietuvoje esantiems tebūna nepaliaujamas ryžtas kovoti, kad, laisvei išaušus, galėtume tvirtai ir atvirai jiems pasakyti — mes irgi atlikome savo pareigą.

DIENOS TEMOMIS

Tai ne vien tik lietuviška, bet aplamai šių laikų savybė — jaunimą skatinti, mylėti, glostyti, lepinti, jam pataikauti, bet lygia dalia, kone tuo pačiu atsikvėpimu tą patį jaunimą peikti, niekinti, į grynus nuostolius nurašyti, jį kritikuoti, ant jo burnoti ar paprasčiausiai ranka į jį numoti. Dar niekad, tur būt, jaunimas nesusilaukė tokio visuotino dėmesio ir niekad jis, matyt, dar neturėjo tokios konkrečios galios, tokios įtakos visai visuomenei. Ir tai vyksta globaliniu mastu: rytuose ir vakaruose, didelėse ir mažose tautose, ūkiškai atsiliekusiuose ir technologiškai pirmaujančiuose kraštuose.

Apie tai visose pasaulio kalbose jau prirašyta tūkstančiai romanų, susukta filmų, paruošta daug sociologinių, psichologinių, politinių studijų, o ateityje apie jaunimą, matyt, bus dar daugiau rašalo išlieta.

Lietuviškasis išeivijos jaunimas jaunimu yra šiandieną, šių dienų visuomenėse, vadinasi, jį įtaigoja, formuoja ir savo antspaudą uždeda tas pats dvidešimtojo amžiaus pabaigos gyvenimo būdas, jo savybės. Kita vertus, išeivijos jaunimas formuojamas ir specifinių sąlygų, išplaukiančių iš nepaneigiamo fakto, kad tautos diasporoje gimęs arba bent užaugęs jaunas žmogus gyvena ir vystosi nuolatinėje dviejų kultūrų įtampoje, jis neišvengiamai turi suderinti iš tėvų paveldėtąjį lietuviškumą su gyvenamojo krašto, iš tikrųjų — savo gimtojo krašto kultūra, visuomeniniais santykiais ir tradicijomis.

•

Ne visuomet tai lengva suderinti. Ypač prisiminus, kad Vakarų visuomenės šiandieną yra pabrėžtinai pluralistinės, o jaunimas aplamai liberalus. Išeivijos jaunimo tėvai daugumoje juk yra konservatyvūs, kuriems visuomenė savaime turinti būti vienalytė ir vieninga, kurie itin didelės pakantos nėra linkę rodyti visokiems disidentams, įvairių naujovių siūlytojams. Vyresnioji ir senesnioji karta dažnai paprasčiausiai netiki, kad jaunesniųjų siūlomi nauji metodai, naujos idėjos kartais gali būti tinkamesnės besikeičiančiame šių dienų pasaulyje, kuriame jaunimas gyvena, neapsunkintas praeities palikimo, galvojimo šablonų ar prejudicijų.

nepriklausoma lietuva "INDEPENDENT LITHUANIA" "LITUANIE INDEPENDANTE"

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $7.50, visur kitur – $8.00. Rėmėjo prenumerata – $12.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC. Tel. (514) 366 6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarūs. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS R. E. MAZILIAUSKAS

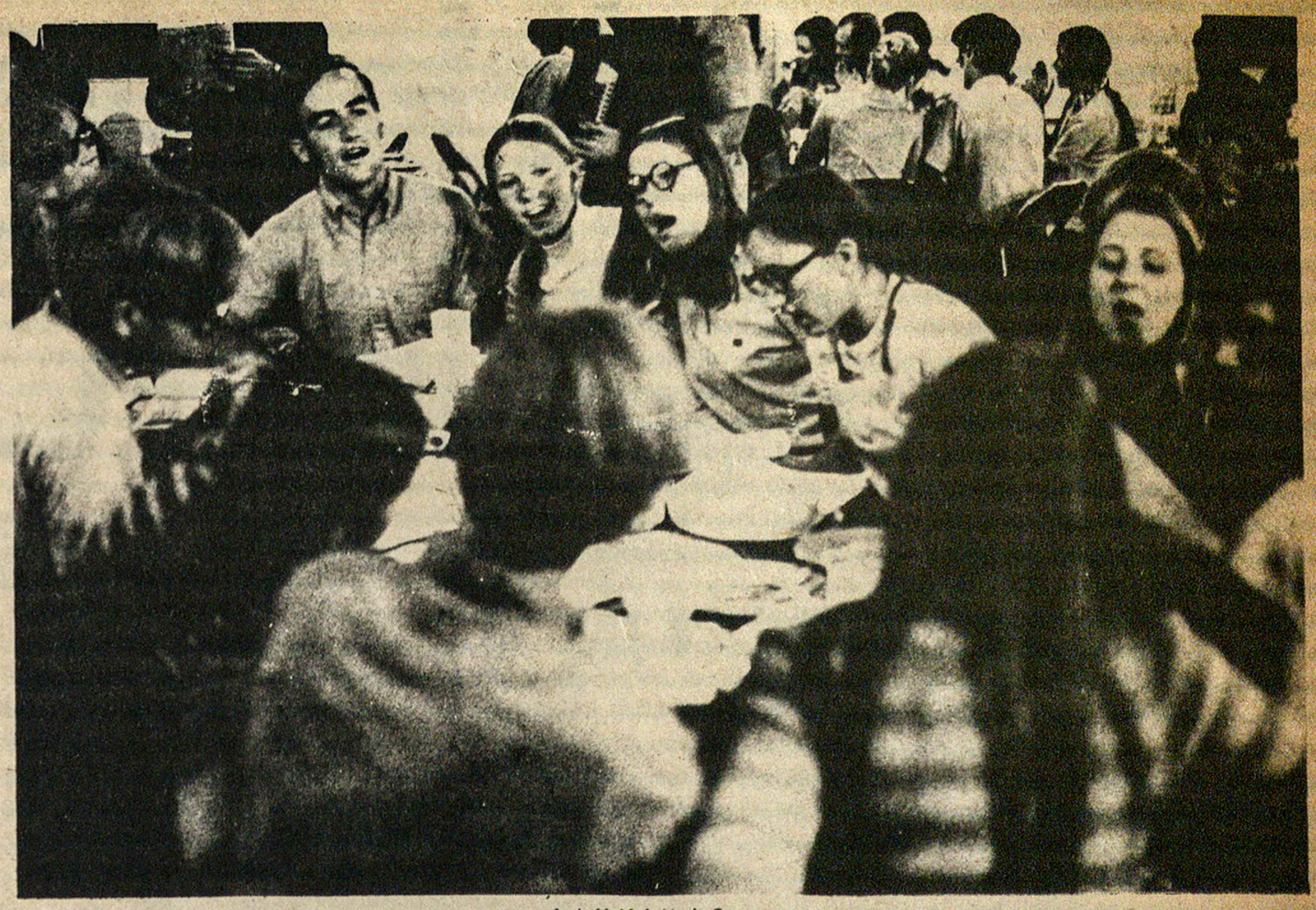

JAUNIMAS

Dažnas jaunuolis ne kartą iš tikrųjų pasijunta beveik šizofreninėje padėtyje. Lietuvių tarpe jis yra pakankamai konservatyvus, ir tradicionalistas, jis ir absoliutus lietuvis, žodžiu, jis elgiasi ir kalba taip, kad įtiktų vyresniesiems, kad sužavėtų savo tėvus, dėdes ir tetules. O bendramečių tarpe, patekęs amerikiečių ar kanadiečių sambūrin, tas pats jaunuolis kartais pasidaro nebeatpažįstamas. Jam aplinkos teršimas, rasinės riaušės, pasaulinė taika, Vietnamo karas pasidaro daug svarbesnės problemos, kaip tos nesiliaujančios kalbos apie Lietuvos laisvinimą. Dabartinė Vakarų literatūra jam daug įdomesnė ir reikšmingesnė, negu lituanistinėje mokykloje išmoktas Maironio posmas ar Vaižganto paragrafas.

Tačiau neapsirikime: jaunimo dauguma iš tikrųjų yra lietuviška. Pasikeitusio pasaulio sąlygos, ištikimybė ir indentifikacija su gimtuoju kraštu ir jo kultūra, diasporos specifika, be abejo, palieka savo neišdildomus pėdsakus, ir jaunimas šiandieną savo lietuviškumą išgyvena kitaip kaip jų tėvai. Tas lietuviškumas kartais pasireiškia labai dramatiškai, pvz., kai praeitaisiais metais amerikiečiai sovietams išdavė Simą Kudirką. Pirmoje eilėje juk pats jaunimas tada šoko protestuoti, demonstruoti ir viešai piktintis laisvės idealo išdavimu. Čia jaunimui nebebuvo tuščios kalbos, bet konkreti ir akivaizdi laisvės kova ir užsiangažavimas.

•

Profesorius McLuhanas, matyt, neklydo, sakydamas, kad gutenbergiškosios kultūros laikotarpis pasibaigė, kad spausdintojo žodžio erą pakeičia vaizdo ir įvaizdžio laikai. Nuo kudikystės televizoriaus ekrano šešėlyje augęs ir besivystęs jaunuolis šiandieną iš tiesų vis rečiau subręsta į gutenbergišką žmogų, kuris jaustų tikrą nuostabą ir pagarbą rašytam žodžiui ir knygai.

Televizinės kultūros produktu, be abejo, yra ir lietuviškasis jaunimas. Tad gal ir be labai didelio reikalo nuogąstaujame dėl to jaunimo lietuviško neraštingumo. Šiandieną aplamai mažiau jaunuolių sugeba savo mintis tvarkingai ir suprantamai išreikšti raštu. Ne taip jau daug lietuvių jaunuolių ir savo gimtojo krašto kalba yra ypatingai raštingi.

Tokios "mcluhaniškos" mintys kartais kyla, kai stebi pačio jaunimo atliekamą kokį konkretų darbą. Štai, praeitaisiais metais būrelis Bostono lietuvių jaunuolių susibūrė į vadinamąjį "lietuvių jaunimo informacijos centrą", kuriam iki šiol labai energingai, visokiausių idėjų kupinas, entuziazmu kone trykštantis, laiko, darbo ir asmeniškų lėšų negailėdamas vadovauja Gintaras Karosas.

Tas "info" centras išleido tris biuletenio numerius, kuriuos siuntinėjo visiems jaunuoliams, kurių adresus tik surado, o šią vasarą suruošė jaunimo kelionę aplink šiaurinę Ameriką. Kelionė organizatoriui davė 900 dol. nuostolio, joje viso labo dalyvavo 24 jaunuoliai (nors ne visi tuo pačiu metu), jos nauda ir laimėjimai, be abejo, nemaži, nors ir ne tokie jau įspūdingi, kaip organizatoriai teigė ir tebeteigia.

Dabar "info" centras išleido jau nebe biuletenį, bet 24 psl. ofsetinį leidinį, pavadintą "The World Lithuanian Youth Magazine" — "Lietuvių jaunimas". Iš jo puslapių ir iš to leidinio redaktoriaus Gintaro Karoso pasisakymų išryškėja ir tie bruožai, kuriais šitas jaunimas jau aiškiai skiriasi nuo vyresniųjų lietuvių.

Kaip šių dienų jaunimas aplamai, taip ir lietuviškasis jaučia ir mano, kad visuomenės pareiga yra jį remti, jo darbus finansuoti, jam padėti. Ir Bostono inf. centras daugiau kaip penkiems tūkstančiams lietuvių jaunuolių visame pasaulyje savo leidinį siuntinėja nemokamai, renka jaunimo adresus, juos įprogramuoja į IBM kompiuterio sistemą, kurią stengiasi išvystyti iki tokio laipsnio, kad kiekvienas išeivijos lietyvis, vyresnis kaip 15 m. amžiaus, būtų toje sistemoje užregistruotas ir įjungtas į bendrą informacijos srautą.

Tokių modernių ir, žinoma, išlaidžių moderniškų priemonių neturi jokia kita visuotinė lietuvių organizacija: nei Bendruo-

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

TVARKINGI LIETUVIAI IR HILLBILIAI

Dar mokyklos metais skaitytas romanas "Arkansaso traperiai" paliko savaimingą prisiminimą apie šią Amerikos pietinę valstiją. Atsiradus progai aplankyti Hot Springs karštąsias versmes, teko iš arčiau pamatyti Arkansas valstiją. Šalia plačių, nusausintų pelkių, čia kažkaip nebesimatė tos romane aprašytos romantikos. Gal kad nūdien nebebuvo buivolus gaudančių traperių ir su indėnais kovojančių koubojų.

Atvykus į Hot Springs, nieko arčiau nepažįstant, sunkiau su įsikūrimu, nes lietuviški nakvynės namai pavadinti tokiais vardais, kaip Ina, Arthur's Court, Birch Motel. Tik dėka atsitiktinai sutiktos C. Minginienės pavyksta apsižiūrėti, susipažinti su tautiečiais, patirti apie tą garsųjį karštų šaltinių miestą.

Dr. Zenonas ir Lidija Minginai gyvena erdviame name, pušyne, Hamiltono ežero pakrantėje. Daugiau jų nuosavybių yra pačiame mieste. Įdomiausia, kad dr. Minginas taip gerai išmokė savo žmoną lietuviškai, kad vos galima pastebėti jos akcentą.

Arčiau apžiūrint Šiaulių didumo miestą, nuomonė pamažu keičiasi. Nors vietovė yra National Park ribose, visur pastebima priežiūros stoka ir nerūpestingumas. Tik tiek, kad čia labai mažai negrų ir visai nėra hipių. Stebint pušynais apaugusią kalvotą gamtą, gėrintis azalijų ir magnolijų medžiais, girdint čiulbančias lakštingalas, į akis metasi neprižiūrėti parko takai, nevalytos gatvės. Parkas teturi keleta takų su negausiais suolais, pora fontanų. Toli gražu nuo to įsivaizduoto Hot Springs National Parko.

Lietuviškoms sodyboms ir mūsų verslininkams darant išimtį (mūsų žmonės darbštūs ir tvarkingi), tą patį tenka pasakyti ir apie vietinių gyventojų privačias nuosavybes. Kaip vienas tautietis išsireiškė, ko daugiau galima tikėtis iš hilbilių. O viena čikagietė nusiskundė, kad dėl visuotino netvarkingumo parduosianti namą ir grįšianti Chicagon.

Hot Springs mieste viskas perdėm suverslinta. Garsiosios mineralinės vonios įrengtos eilėje mauzoliejus pirmenančiuose pastatuose, kurie negali prilygti Kanados vakaruose esančioms mineralinėms vonioms, sukoncentruotoms didžiuliuose maudymose baseinuose Banff, Jasper, Fairmount Springs ar Radium Springs vietovėse.

Tiesa, Hot Springs mieste, keliose vietose prie trykštančio mineralinio šilto vandens fontano už atsigėrimą nereikia mokėti. Taip pat prie specialiai įrengtų čiapų galima veltui pripildyti savo indą karšto, tiesiog iš žemės gelmių trykštančio mineralinio vandens. Klimatas čia toks geras, kad, nežiūrint spalio mėn. antrosios pusės, dienos temperatūra dar tebesilaiko prie 80 laipsnių Fahrenheito, o, kaip vietiniai pasakoja, pereitose Kalėdose turėję 70 laipsnių.

S. Pranckūnas

NE VIEN PIRMININKAS

Korespondentas "pr. p.", NL lapkr. 10 d. rašydamas apie jūrų šaulių Neringos kuopos rudens balių, pabrėžia, kad tai buvo suruošta vien tiktai kuopos pirm. J. Zavio iniciatyva. Tai neatitinka tikrovei.

Minimas jūrų šaulių Neringos kuopos rudens balius buvo suruoštas anksčiau įvykusio valdybos posėdžio nutarimu, visų valdybos narių ir jų talkininkų dėka.

Dėl šaulių bendradarbiavimo su ukrainiečiais, irgi nieko oficialaus nėra. Jie vakaro metu buvo eiliniai svečiai, įsigiję eilinius įėjimo bilietus.

Aldona Urbanavičienė

Prierašas. A. Urbanavičienė yra Montrealio jūrų šaulių Neringos kuopos valdybos sekretorė.

CITATOS

J. Pr. Draugo vedamąjį spalio 26 d. šitaip pradeda:

"Lietuviai gydytojai kaskart garsiau ima kalbėti, kad Chicagoje jau ir tarp lietuvių jaunimo kyla mada vartoti narkotikus. Kelios tragiškos mūsų jaunų žmonių mirtys dėl narkotikų supurtė ne vieną lietuvį. Ir tai vis buvo gerų šeimų, gerų tėvų vaikai, kurie buvo įtraukti į amerikietiško jaunimo sūkurį, nugramzdinusį juos į juodą nebuitį. Vasarą Union Pier apylinkėse buvo areštuota net pora tuzinų jaunuolių dėl narkotikų, apie trečdalis iš jų lietuviai. Šitokių areštų jau buvo Chicagoje, Ciceroje ir kitur.

"Tai vis tragiškieji signalai, primeną, kad šioje srityje reikalingas visų didesnis budrumas. Jei narkotikų eksperimentavimas keletą mūsiškių nuvedė į karstą, tai žymiai daugiau padaro gyvais lavonais, sužalotos dvasios ir valios žmonėmis. Narkotikai sudaro tokį vidinį spaudimą, kad žmogus, pritrūkęs lėšų brangiai kainuojančiom dozėm, nubloškiamas į vagiliavimą, net apiplėšimus ir kitus moralinius dumblus".

---

menė, nei Vlikas, nei didžiųjų laikraščių redakcijos. O šių dienų jaunam žmogui juk buvo savaime suprantama, kad tokiai idėjai (iš tikrųjų labai net puikiai idėjai) įgyvendinti reikia technologiškai patogiausių priemonių. Ir turime pabrėžti, kad Gintaro Karoso sumanumas įstengė pasiekti to, kad tas kompiuterizuotas adresynas ne taip jau daug lėšų pareikalauja — iki šiol tam reikalui įsiskolinta berods vos 500 dolerių.

Pats "Lietuvių jaunimo" turinys, matyt, laikytinas pavyzdžiu, kaip šių dienų jaunimui paruoštini leidiniai. Nėra čia nei ilgų paklodinių straipsnių, nėra nesibaigiančių kalbų apie laisvinimą, nėra pilstymo iš tuščio į kiaurą, bet yra daug trumpų ir įvairių žinučių, pranešimų, informacijų, gausu nuotraukų.

Tas to jaunimo tariamas, o gal ir tikras "mcluhaniškumas" bene labiausiai pasireiškia tuo, kad leidinys paruoštas neraštingai. Tekstai mašinėle surašyti netvarkingai, į puslapius suklijuoti, tur būt, atsitiktinai, juose gausu kalbos, rašybos, stiliaus, žodyno, gramatikos, skirybos, na, ir paprasčiausio žioplumo klaidų. Įdomiausia, o, gal būt, nuostabiausia, kad tas neraštingumas pastebimas ir tuose tekstuose, kurie surašyti anglų kalba. Tad bene didžiausiu nesusipratimu yra leidinyje sakinys, kad (cituojame paraidžiui) "kalbos tikrino p. V. Kulbokas". V. Kulbokas vis dėlto yra pakankamai gerai žinomas lietuvių kalbos mokovas, kad praleistų tokias kalbines nesąmones, kokių pilna leidinyje.

Būkime teisingi. Tokia nuostabi nepagarba spausdintam žodžiui (bet kokia kalba) iš tikrųjų nėra bostoniškio jaunimo monopolis. Tai pastebėsime daugybėje Vakarų kraštų jaunimo leidinių, studentų laikraščiuose, vadinamojoje "pogrindžio" spaudoje. Pastebėsime tai ir lietuviškajame jaunime, kai jis, sakysime, redakcijoms atsiunčia pranešimus. Dar prieš keletą metų tokį ant "špargalkių" suraizgytą kalbinį jovalą joks studentas redakcijoms siuntinėti nedrįstų. Savigarba neleistų. O dabar tai virsta kone visuotine mada...

O vis dėlto Gintaro Karoso vadovaujamo jaunimo inf. centro veikla pačiame jaunime susilaukia beveik entuziastiško pritarimo. Matyt, jie iš tikrųjų surado būdą, kaip į dabartinį jaunimą prabilti, kaip jį įtraukti lietuviškon visuomenėn. O tokio entuziazmo ir sumanumo juk nereikėtų lengva ranka atmesti.

Betgi platūs užmojai, nemokamai tūkstančiams siuntinėjamas leidinys, kompiuterizuotas adresynas pareikalauja nemažų lėšų. Visiškai nenuostabu, kad inf. centras jau spėjo įbristi į dviejų tūkstančių dolerių skolą. Lėšų skolai išlyginti ir pradėtą darbą tęsti bostoniškiai, žinoma, tikisi iš lietuvių visuomenės, atseit, vyresniųjų. Ir tai, be abejo, suprantama.

Dabartiniam jaunimui būdinga, kad Gintaras Karosas pats nerašo straipsnių mūsų spaudoje, pats tiesiogiai iš visuomenės tų lėšų neprašo, bet paprasčiausiai redakcijoms išsiuntinėjo bendrarašti, kuriame redaktorių labai įsakmiai prašo tų lėšų savo rašiniais inf. centrui iš visuomenės paelgetauti...

Jaunimo kompiuterizuotas adresynas, jaunimui patrauklus leidinukas ir kiti lietuvių jaunimo informacijos centro atliekami darbai iš tikrųjų juk yra pozityvūs ir net labai reikalingi. O tuos kelis tūkstančius mūsų visuomenė taip pat, tinkamu būdu pakalbinta, matyt sudėtų. Gal teturėtų būti pastatyta šiokia tokia sąlyga, būtent, parodyti nors truputį pagarbos spausdintam žodžiui, nustoti susinti lietuvių kalbą ir V. Kulbokui iš tikrųjų leisti rūpestingai ištaisyti "Lietuvių jaunimo" kalbą. O ne pro šalį būtų, jei specialistai ištaisytų ir anglų, vokiečių ir kitomis kalbomis spausdinamus tekstus.

REM

PANORAMA

SIMAS KUDIRKA GRĄSINAMAS

Griežto režimo baudžiamojoje stovykloje kalinamas Simas Kudirka atsisakė dalyvauti politinio švietimo paskaitose, kurios paprastai yra privalomos visiems sovietų kaliniams. Kalėjimo administracija SimuiKudirkai atėmė teisę prisipirkti maisto baudžiamosios stovyklos parduotuvėje. Yra žinoma, kad sovietų kalėjimuose maisto davinys yra toks menkas, kad teisė nusipirkti maisto parduotuvėse yra būtina kalinių sveikatai, o kartais ir fiziškam išlikimui.

Baudžiamosios stovyklos administracija Simą Kudirką įspėjo, kad Lietuvos respublikinėje spaudoje jis būsiąs aprašytas kaip moralinis iškrypėlis, jeigu ir ateityje stovykloje nesutiks prisipažinti kriminaliniu nusikaltėliu.

Šitos žinios apie 10 metų griežto režimo stovyklos bausme nuteistąjį Simą Kudirką išspausdintos nelegaliame disidentų Sov. S-je leidžiamame biuletenyje "Kronika". UPI žinių agentūra nurodo, kad Simas Kudirka kalinamas stovykloje, esančioje Mordovijos autonominėje sovietų respublikoje.

NUTEISTI DU KUNIGAI

Vakarų spaudos korespondentai Maskvoje gavo rašomąja mašinėle išrašytą nelegalų pranešimą apie Lietuvos kunigų Juozo Zdebskio ir Prospero Bubnio likimą. AP žinių agentūros žiniomis, tie pranešimai buvo gauti iš paprastai gerai informuotų sovietų disidentų sluoksnių.

Pranešime sakoma, kad Prienų klebonas kun. Juozas Zdebskis buvo rugpiūčio 26 d. milicijos suimtas ir perduotas saugumui. Kalėjime jis buvęs taip sumuštas, kad jo neatpažino nė jo motina, gavusi leidimą jį aplankyti.

Kun. J. Zdebskis buvo teisiamas Kaune lapkričio 11 d.

Pagal sovietų įstatymus, kun. J. Zdebskis turėjo būti teisiamas savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje Prienuose. Tačiau įstaigos, matyt, norėjo išvengti erzinimo Prienų katalikų, kurie, surinkę 3.190 parašų, pasiuntė peticiją Kremliaus aukštuomenei, teisindami savo kleboną.

Kun. Juozas Zdebskis buvo kaltinamas LTSR baudžiamojo kodekso 143 paragrafu, kuriame kalbama apie bažnyčios ir valstybės atskyrimą. Prokuroras teisme teigė, kad pagal tą paragrafą bažnyčia neturinti teisės kištis į vaikų švietimą, atseit, juos mokyti katekizmo.

Teismo metu kun. J. Zdebskis pareiškė, kad jo pareiga yra vaikus katekizmo mokyti, ypač jei to prašo tėvai. Į teismą liudininkais buvo pakviesta 10 vaikų, bet dauguma tylėjo, o kiti klausinėjami verkė.

Girkalnio klebonas kun. Prosperas Bubnys buvo lapkričio 12 d. nuteistas Raseiniuose.

Partijos pareigūnai sužinoję, kad 30 vaikų lanko bažnyčią ir pasiruošė sutvirtinimo sakramentui. Vaikai buvę nuvesti į Raseinių gaisrininkų būstinę, ir jiems buvo pasiūlyta pasirašyti kun. P. Bubnį kaltinančius pareiškimus. Kai kurie vaikai, tai išgirdę, susirgo — tvirtina sovietų pogrindžio šaltiniai.

PAMINĖTAS S. KUDIRKA

Sukakus vieneriems metams nuo Simo Kudirkos išdavimo sovietams, specialus Bostono lietuvių komitetas suruošė minėjimą.

Laivu buvo nuplaukta į S. Kudirkos išdavimo vietą jūroje, kur Vliko pirm. J. K. Valiūnas į vandenį nuleido ąžuolo lapų vainiką, kurį srovė nunešė į Amerikos pakrantę.

Dėnyje kalbas pasakė JAV LB tarybos narys A. Mažeika ir J. K. Valiūnas.

Minėjimą stebėjo JAV spaudos, radijo ir tv atstovai.

PRASIDĖJUS KARUI TARP INDIJOS IR PAKISTANO

Pakistanas Indijai paskelbė karą, kuris, prez. Yahya Khan žodžiais, bus "lemiamas". Abeju šalių lėktuvai bombarduoja priešo miestus, o 24 Indijos divizijos susirėmė su 11 Pakistano divizijų. Indų daliniai įsiveržė į Vakarų Pakistaną, kuriame siekia įkurti nepriklausomą Bengalijos valstybę. Indija yra pasirašiusi savitarpio pagalbos sutartį su Maskva, o Pakistanas su Pekingu, bet abi komunistinės imperijos pareiškė, kad karo Indijoje nerems. Nuotraukoje: indų kariai su karo grobiu — pakistaniečių tanku.

PROFSĄJUNGŲ POLITIKA

Kvebeko darbo federacijos pirm. Louis Labergė pareiškė, kad profesinių sąjungų judėjimas neišvengiamai turi veltis į politinę veiklą, nes kolektyvinės derybos su atskirais darbdaviais nebegali apsaugoti dirbančiųjų interesų. Pasak Leberge, geriausia kolektyvinė sutartis yra bereikšmė, jei vyriausybės įstatymai pakeičia visą krašto ekonominę būklę, arba darbdavys dirbančiuosius atleidžia. O todėl ir profesinių sąjungų judėjimas turi veikti politiškai ir pakeisti dabartinę sistemą.

Kvebeko darbo federacijai priklauso profsąjungos su 225 tūkstančiais narių. Federacija yra CLC — Kandos darviečių kongreso Kvebeko padalinys.

SNIEČKAUS AIMANOS

Įstatymų, viešosios tvarkos pažeidimų šių dienų Lietuvoje dar daug — pabrėžė partijos pirmasis sekretorius A. Sniečkus, pateikęs pranešimą Lietuvos kom. partijos III plenume.

Grobstymai, pasitaiko, Sniečkaus žodžiais, pirmiausia mėsos ir pieno, lengvosios maisto pramonės įmonėse, žemės ūkyje, statybos organizacijose, prekyboje.

Šalia grobstymų, prekyboje pastebimi ir kiti neigiami reiškiniai, kaip neteisėtas kainų didinimas, pirkėjų apsvėrimas ir apgaudinėjimas. Tebežydi spekuliavimas ir kyšininkavimas. Sniečkus savo pranešime pa-

Buvęs Kanados ministras pirmininkas ir Nobelio taikos premijos laureatas Lester B. Pearson kalboje pareiškė, kad šiandieną pasaulinės taikos pasiekti, atrodo, esą sunkiau, kaip prieš 25 metus. Liūdniausia, kad "vyriausybės ir žmonės taika vis mažiau rūpinasi". CP nuotr.

žymėjo, jog tas blogybes reikią ryžtingai išgyvendinti.

Dar kita blogybė yra veltėdžiavimas, darbo vengimas. Sniečkus pripažino, kad per maža rūpinamasi žmonėmis, kurie buvo atlikę bausmę. Vis dar opi eismo saugumo problema ir čia pripažįstama, kad per daug lėtai gerinami Lietuvos keliai. Kovojama su girtuokliavimu, bet ir pripažįstama, kad per mažai. Dėl girtuokliavimo įvykdoma daug teisės pažeidimų.

Sniečkus dejuoja , kad neretai siuntinėjami į daugelį institucijų skundai, kuriuose esanti juodinama tikrovė, piktavališkai iškraipomi faktai, diskredituojami sąžiningi darbuotojai, demagogiškai šmeižiama įstaigų ir kadrų veikla.

Partiniai darbuotojai paraginti susirūpinti teisiniu auklėjimu, įstatymų propagavimu, pagaliau ir juridiniu išsilavinimu.

Sniečkus savo pareiškimuose negali nepaliesti vadinamosios buržuazinės propagandos. Jis vėl dejuoja, kad toji buržuazija, negailėdama lėšų ir jėgų, esą... mėgina pulti komunizmą, marksizmą - leninizmą... Buržuazijos propaganda, pagal Sniečkų, orientuojasi į atsilikusias nuotaikas, pirmiausia į nacionalizmą ir privačiasavininkiškas tendencijas, religinius prietarus.

Taigi partija pripažįsta, kad Vakarų poveikis pavergtojo krašto gyventojams tebėra didelis, svarbus, komunistams rūpesčio teikiąs. Priešingu atveju nebūtų buvę šauksmo vis griežčiau kovoti prieš, Sniečkaus žodžiais, bet kokius "nacionalistinių, šovinistinių, sionistinių nuotaikų pasireiškimus". Užuomina apie sionistus verčia spėti, kad partija Lietuvoje nepatenkinta Lietuvos žydų reikalavimais bei protestais. Kitaip nebūtų buvę žydų suėmimų ne tik Vilniuje, bet ir Kaune.

TRUMPAI

— Romoje vykstančiuose Vakarų finansų ministrų pasitarimuose JAV reikalavo didžiųjų Europos valstybių pinigų vertę pakelti 11 nuoš., bet buvo priversta reikalavimus atšaukti, kad nesuardžius pasitarimų.

— Kanados min. pirm. P. E. Trudeau dar prieš Kalėdas vyks į JAV tartis su Niksonu dėl ekonominių abiejų šalių santykių.

— JAV prez. Niksonas su žmona Pekinge lankysis vasario 21-25 dienomis.

— Kanada paskyrė pusantro milijono dol. Palestinos arabų pabėgėlių šalpai.

— Ontario prancūziškųjų kanadiečių s-gos veikėjai reikalauja didesnio balso provincijos švietimo sistemoje. Už Kvebeko ribų gyvena daugiau kaip milijonas frankofonų kanadiečių.

— Sovietų ambasados Paryžiuje spaudos attache buvo pašalintas iš savo pareigų už tai, kad Paryžiaus spauda labai šaltai sutiko Prancūzijoje viešėjusį Brežnevą.

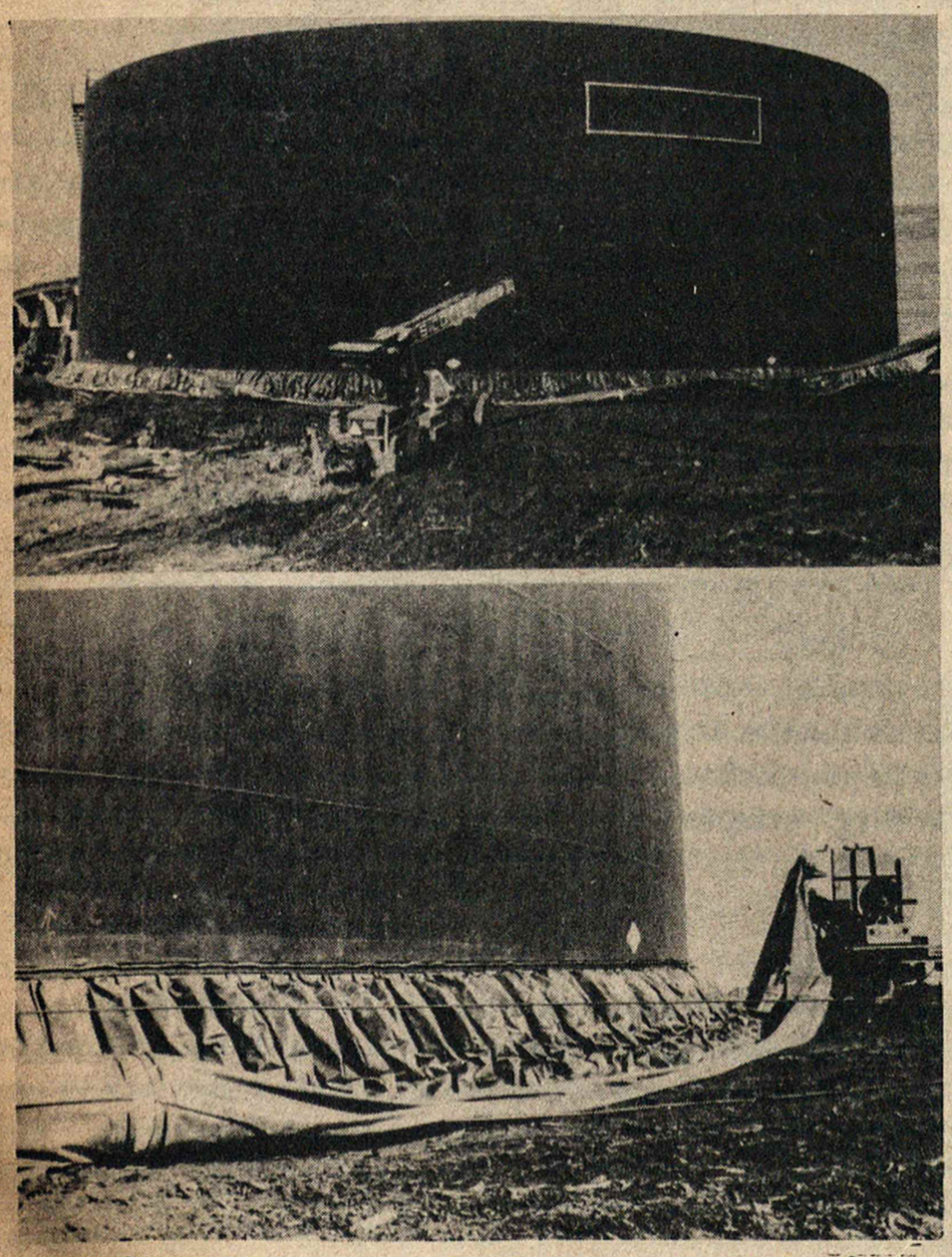

Kvebeko mieste pirmą kartą šiaurinėje Amerikoje buvo panaudotas naujas transporto būdas. 150 pėdų skersmens, 48 pėdų aukščio, 500 tonų svorio, 2,5 milijonų galionų talpinantis didžiulis tankas turėjo būti perkeltas į kitą vietą už pusės mylios. OIP nuotraukose matome, kaip įpurkštas kondensuotas oras tanką iškėlė pusantros pėdos, o traktorius ore pakibusį tanką nutempė į naująją vietą.

SOVIETINIS GYVENIMAS

KOMUNISTŲ VALDOMOJE AMERIKOJE

Visiems tiems, kurie komunizmo nepažįsta, labai pravartu būtų pasiskaityti kompetetingo ir oficialaus asmens J. Edgar Hooverio knygą "Masters of Deceit". J. E. Hooveris yra JAV federalinio tyrimų biuro FBI direktorius, ir jis aiškina, kas atsitiktų, jiegu Ameriką užimtų raudonieji.

Komunistams perėmus valdžią, Ameriką valdytų gal tik 10 ar 20 žmonių. Tuo pačiu būtų įsteigta krašte vadinamoji "proletariato diktatūra", kurioj pagrindiniu viešpačiu pasidarytų komunistų partija.

JAV sostinė, pagal vieno komunisto teigimą, būtų perkelta iš Vašingtono į kurį nors didesnį industrinį centrą, galimas daiktas, į Chicagą. Federalinė, o taip pat valstybių bei savivaldybių vyriausybės būtų panaikintos. Būtų įsteigti raudonieji sovietai-tarybos. Sovietuose vyrautų ir pagrindinį balsą turėtų raudonieji. Miestų burmistrai, policijos viršininkai, dvasiškija ir kiti vadovaujantieji asmenys, nekalbant apie vyriausybės narius, būtų uždaryti į kalėjimus, ištremti arba nužudyti.

Konstitucija ir visi Amerikos įstatymai būtų panaikinti. Kokios nors produktyvios nuosavybės savininkai būtų areštuoti ir uždaryti į kalėjimą, kaip "eksploatatoriai", arba ištremti į Sibiro priv. darbo stovyklą...

Žmonių privati nuosavybė būtų konfiskuota. Į konfiskavimo sąrašą įeitų namai, prekyba, bankų depozitai ir kitokia nuosavybė. Viskas turėtų priklausyti "visiems"...

Tokia revoliucija paliestų Amerikoje kiekvieną vyrą, moterį ir net vaiką. Pas raudonuosius ir vaikai, netgi naujagimiai turi "teisę" būti tremiami į Sibiro taigas. Komunistai jokios intensijos neturi pertvarkyti "tik dalinai" Amerikos vyriausybę. Jie viską nori sugriauti, opoziciją iššudyti, sunaikinti ir viską "perstatyti iš naujo.

Amerika tuomet taptų Sovietų Sąjungos imperijos provincija. Receptas šitokiai akcijai? Tai 1917 m. sovietų revoliucija, tik su modernesne sovietų priešų eksterminacija.

Būtų likviduoti advokatai, kaip nereikalingiausias elementas krašte. Mat, teismuose pas juos gynybos nėra. Kaltas ar nekaltas, jeigu visagalė komunistų partija nutarė tave ištremti 25 metams į Sibiro priv. darbo stovyklas — ir būsi ten ištremtas, nors ir 20 advokatų save ginti galėtum pastatyti. Komunistų teismų sprendimai be apeliacijų. Teisybės nemėgink ieškoti, jos nerasi.

Visi geriausi pastatai, viešbučiai, klubai, plaukimo baseinai ir visa kita — būtų nusavinta ir naudojama "darbininkų" reikalams, kas iš tikrųjų reiškia — komunistų partijos "bosų" reikalams. Fabrikų, kasyklų ir kitokių darboviečių darbininkams būtų pasakyta: "Jūs dirbate tiek ir tiek valandų, gausite tokį atlyginimą (kokį partija nustatys). Apie bent kokius streikus nė negalvokite, nes atsidursite kur baltos meškos gyvena".

Darbininkų unijos būtų panaikintos. Būtų įsteigtos vadinamosios profesinės sąjungos, kuriose pirmu smuiku groja komunistų partija, o dirbantieji jokio balso neturi.

Laisvoji spauda būtų drastiškiausiai išnaikinta. Įsteigta griežta cenzūra. Laisvas žodis iš žmonių lūpų pranyktų kaip nebuvęs. Kino teatrai, radijas ir televizija atsidurtų komunistų žinioje, jų cenzūroje ir jų tarnyboje.

Pradžioje raudonieji bažnyčių dar neuždarytų, bet apdėtų nepakeliamais mokesčiais. Bažnyčių turtai būtų sekvestruoti, religinės mokyklos ir tikybos pamokos mokyklose panaikintos.

Motinos būtų "išlaisvintos" nuo vaikų auginimo, jų priežiūros ir, svarbiausia, auklėjimo. Vaikai atiduodami į specialius darželius bolševikiškam auklėjimui ir indoktrinavimui.

Komunistai turi smulkiausiai kontroliuoti, kur tu gyveni, ką tu dirbi, ką valgai, ką kalbi, su kuo draugauji ir t. t.

Šitokia baisi padėtis atsitinka visur, kur tik komunistai koją įkelia, — rašo J. E. Hooveris.

Mes, lietuviai, tai labai gerai žinome, nes dauguma savo akimis tai matėme ir patyrėme. Labai gaila suraudonėjusių mūsiškių, kurie ligi šiol dar tebegarbina raudonąjį bolševizmo dievaitį. Neatidarė jiems akių nė baisūs įvykiai Vengrijoj, Čekoslovakijoj, nei kitos baisenybės, daromos pasaulyje.

Pr. Alšėnas

Iš Detroito rašo
Alf. Nakas

Nors vis dar "saulė žeme ritinėjasi", nes ruduo šiltas, giedras, sausas kaip niekada, bet laikas daro savo. Kažkur kažkieno duotas signalas, ir medžių šaknys nebesiunčia vitaminų į liemenį, šakas. Lapai krinta, krinta. Astrų ir rožių pumpurai išdžiūvo ir parudo. Rytais ilgai rūkas tvyro ant dvokiančio miesto. Išstipo uodai ir musės.

Nerašysiu šį kartą apie valdžios, nei apie padugnių kriminalą. Parašysiu verčiau apie pora lietuviškų "nusidavimų".

•

Dar niekaip negaliu užmiršti lapkričio 7 d. Lietuvių namuose surengto rašytojų pagerbimo. Lietuvių kultūros klubo vadovybė panūdo parodyti lietuviškajam pasauliui, jog rašytojai dar nėra užmiršti. O metas tokiam pagerbimui pats tinkamiausias, nes 1921-siais Lietuvos rašytojai susiorganizavo, nes 1946-siais buvo Vokietijoje įsteigta Lietuvių rašytojų draugija, kuri ir šiandien tebegyvuoja. Tik pamokime pirštu visuomenei, tik priminkime, kad ir auksinė, ir sidabrinė sukaktis, o salė vos besutalpins literatų gerbėjus.

Ruošėsi kelius mėnesius. Propagavo per radiją ir spaudą eilę savaičių. Dalijo lapelius prie bažnyčių. Pasikvietė pirmosios LRD valdybos pirmininką iš Bostono, pasikvietė dabartinį pirmininką iš New Yorko, pasikvietė PLB vyr. valdybos vicepirmininką iš Clevelando ir JAV LB centro valdybos pirmininką iš Philadelphijos.

Ak, atsiprašau, pamaldoms atlaikyti buvo priprašytas vyskupas iš Chicagos ir, tikrai, jis atvyko, dalyvavo visur. Užsiprašė į garbės komitetą diplomatus, kultūrinių bei profesinių organizacijų vadovus ir, žinoma, gavo iš jų labai gražius sveikinimo laiškus. Sulipdė netgi trijų poetų ir vieno dramaturgo-baletristo pusvalandžio "literatūros popietę". Pagaliau, po pamaldų, po akademijos, po kūrybos skaitymo suruošė balių.

Ir įvykdė. Viską, viską, pagal darbotvarkę, pagal protokolą. Lietuvių kultūros klubas rašytojus tikrai pagerbė. Ir pagerbė juos suvažiavę paskaitininkai bei sveikinimo kalbų sakytojai. Ir pagerbė neatvažiavę diplomatai bei visokių centro valdybų pirmininkai gražiai sufrizuotais laiškais.

Tik viena mažytėlė smulkmena man neduoda ramybės ir niekaip neleidžia užmiršti ano didelio-mažo sekmadienio. Ogi visuomenė numojo ranka ir į pagerbimo aktą neatėjo. Iš propagandai naudojamų dvidešimties tūkstančių, iš tikrai lietuviškai dar pusgyvių dviejų tūkstančių, į Lietuvių namus atkako apie šimtas dvidešimt žmonių (skaičius verčiu į žodžius, nes tokie skaičiai žeidžia akis ir širdį).

Manding, visuomenės laikysena išeivijos rašytojui akis jau visiškai atvėrė. Taigi, taigi: kokie knygų tiražai beišperkami, tiek skaitytojų kūrėją pagerbti beateina...

•

O kad žmonių mums netrūksta, tai įsitikinome sekantį savaitgalį. Lapkričio 13 d. Mercy kolegijos vienoje iš bene dviejų jaukių salių buvo tradicinis Dainavos balius. Dainavos — pas mus reiškia jaunimo stovyklos, tad skaitytojas tenesumaišo su to paties vardo čikagiškių ansambliu.

Dainava jau labai gražiais rūmais apstatyta, pušimis ir kitais tauriais medžiais apsodinta, asfalto keliukais išraižyta, ežerėlio pakrantėse smėliu išbarstyta, ketvirčio milojono skolas beveik išmokėjusi, pinigo buvo, yra ir bus reikalinga. Tai jos globos komitetas ir surengia kas rudenį po balių. O balius tas, ypač jau mūsų ponioms ir panelėms, tai kaip kareiviui poligonas. Čia išbandomi visi rūbai ir papuošalai, taigi visi apžavėjimo ginklai, kad būtų jau aišku, kaip reikės Naujųjų Metų baliuje "kariauti".

Nebuvo labai daug reklamos šitam baliui. Nebereikėjo. Girdėjau, kad radosi ir tokių, kurie jį boikotavo, jog trokšte troško, kad jis nepavyktų, turėtų nuostolių. Ale kur tau... Gal du, gal ir trys šimtai ten tilpo, nežinau tiksliai. Bet iki paskutinės kėdės buvo užsėsti stalai. Žibėjo deimantai ir perlai. Kvepėjo minkai. Viena per kitą stiepėsi vis įmantresnės šukuosenos. Blizgėjo vyrų atlapai.

Vaclovas Verikaitis, pianinu Jono Govėdo palydimas atliko programą. Puikus, sodrus baritonas. Laisva, aktoriška laikysena. Salės skliautai kilo nuo jo dainavimo.

O paskui konjakas ir skotiška. Rinktinis jautienos kepsnys. Vytauto Petrausko šokių orkestras, kuriam užplėšus, visi bent 27-rius metus pajaunėja. Va, tenai reikėjo ateiti rašytojams. Tik neskaityti savo kūrybos, tik valgyti, gerti ir šokti. Tenai būtume mes juos pagerbę, tikrai.

•

Detroito Lietuvių organizacijų centras (Dlocas) apsiėmė globoti Vliko seimą. Girdėjau gandų, jog tokių išvykų iš New Yorko Vlikas nemėgsta ir ateity nežada. Bet, va, Detroito seimas bus gruodžio 4-5 dienomis. Spaudoje apie tai galima rasti tiek ir tiek.

Dloco vadovybei čia jau reikės pasitempti. Ar dėl paties seimo? Visai ne. Kiek jau ten tų atstovų į seimus atvažiuoja? Tik kelios dešimtys, gal šimtas, gal truputį per šimtą, įskaitant ir visus su atstovais vykstančius svečius.

Bet Dloco vadovybė pasišovė kaip reikia pasirodyti. Gruodžio 4 d. vakare Lietuvių namuose Vliko garbei yra rengiamas balius. Ten programą atliks Stasio Sližio 70 asmenų jaunimo choras. Šokiams gros neseniai minėtas V. Petrauskas. Bus vaišės su geriausiais valgiais ir gėrimais.

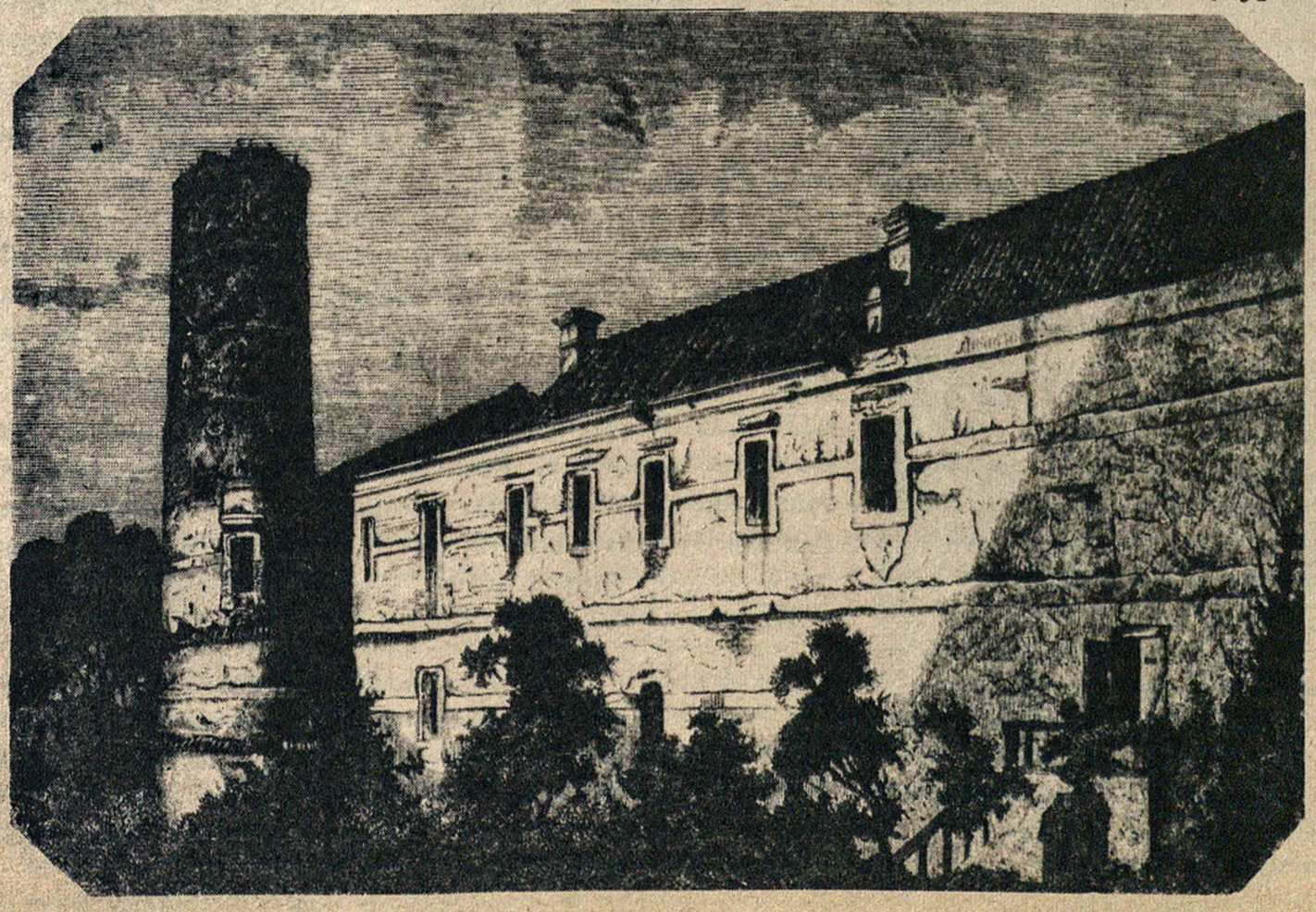

Gelgaudų (dabar Vytėnų) pilis. A. Riomerio graviūra

KALBOS VARTOSENA

Svetur lietuvių kalba, galima sakyti, niekas nesidomi, išskyrus keletą specialistų. Po teisybės, kas ir ko čia domėsis? Vyresnieji, kai susitinka, lietuviškai dar susišneka, tegu jau ir pamaišydami į savo sakinius gyvenamojo krašto žodžių. Leidžiami laikraščiai, knygos vis dar lietuvių kalba. Tikra teisybė, kad nei laikraščiai nei knygos nebesirūpina kalbos grynumu ir taisyklingumu. Laikraščiai gal ir nespėja apsišvarinti, ir su tokia padėtimi jau supratome, kad vis tiek maždaug suprantama (daug mažiau atleidimo gal turėtume jausti ir rodyti knygų autoriams, kuriems nėra reikalo skubėti).

Specialistų domėjimąsi kalbos dalykais suprantame — jiems tai yra būtinybė. O ir gerai, kad domisi: kalba gi, kaip mėgdavome sakyti, yra viena tų sudėtinių dalių, kurios sudaro tautą.

Vienas tų žmonių svetur, kurie, dirbdami šiandien visiškai kitokį darbą, nemaža dar rašo ir kalbos dalykais, yra mūsų mokslininkas Pranas Skardžius, buvęs profesorius, kalbos dalykų daktaras, Lietuvos pats labiausiai moksliniais veikalais pasireiškęs kalbininkas nepriklausomybės laikais.

Šiuo metu Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio lėšomis išleido dr. Prano Skardžiaus naują knygą, pavadintą Ankstyvesnė ir dabartinė lietuvių kalbos vartosena (kaina 3 dol., studentams ir moksleiviams 2 dol.).

Profesorius sakosi buvęs sumanęs parašyti

vieną kitą žurnalistinį straipsnį apie šių laikų lietuvių bendrinės kalbos vartoseną, bet pastebėjęs, kad tema per plati, reikės kelių ilgokų straipsnių. Taip ir gimė ši knygelė, ypač kad pasisekė surasti leidėją.

Knygą sudaro septynetas skyrių, kurių pirmajame nagrinėjama bendrinės kalbos vartosena, jos kriterijai ir normos. J. Jablonskis aptvarkė rašybą, išveisė nemaža skolinių, pagerino žodžių darybą. K. Būga buvo lietuvių kalbos mokslo kūrėjas. Po jų kiti, kaip Kalbos draugijoje susibūrusieji ir kiti, nustatinėjo tolimesnes kalbos kultūros darbo gaires. Kaip prof. dr. Pr. Skardžius mums nurodo, tuo pat keliu eina ir dabar kalbininkai Lietuvoje.

Antrajame knygos skyriuje profesorius mums išaiškina, kaip praktiškai anksčiau buvo dirbamas kalbos kultūros darbas Lietuvoje ir kaip jis dabar vertinamas. Aktyvieji Lietuvių kalbos draugijos nariai ir Gimtosios kalbos bendradarbiai ėjo nuosaikiu keliu. Šalia jų reiškėsi ir perdedantieji grynintojai ir taisytojai, kurie, žinoma, didesnės įtakos neturėjo. Dabar Lietuvoje kai kurie kalbos dalykais rašantieji bando bendromis frazėmis smerkti "kalbos puristus", bet rimti kalbininkai eina tuo pačiu keliu, kaip rimti kalbininkai ėjo nepriklausomybės laikais.

Apie žymesnius dabartinius kalbinius polinkius Lietuvoje kalbama trečiajame knygos skyriuje. Bendrinė kalba, sako, iš esmės nėra pakitėjusi. Bet yra suaktyvėjusi rusų kalbos įtaka — daugybė įvairių naujų vertinių, tokių lietuviškų žodžių, kuriems rusų kalbos įtakoje duodama kita reikšmė, kai kurių priesagų kitokia vartosena.

Tolimesni du skyriai yra skirti dviems opesniems taisymams ir kritikai tų kalbininkų, kurie per liberaliai ima žiūrėti į netaisyklingumus ir juos teisinti. Pirmoji tema — veiksmažodinių daiktavardžių su priesaga — imas vartosena. Daugumas kalbininkų ir šiaip dažniau su kalbos ir rašto dalykais susiduriančiųjų nepakenčia tokių sakinių, kaip "kurapkų kiaušinių dėjimas vyksta tik gegužės pabaigoje" ar "pas ūkininką V. Paulauską įvyko drąsus dviejų plėšikų apiplėšimas", nes jie sunkūs, griozdiški, kartais tiesiog nesuprantami ar dviprasmiai. Juose ne kartą reiškiasi ir svetimų kalbų įtaka. Kitas dalykas — prieveiksmių su — iniai daryba ir vartosena (visokios esminiai pasikeitusios sąlygos, kapitaliniai atremontuotieji keliai, per rekordiniai trumpą laiką, tradiciniai griežtai, vidutiniai tankus trakas). Kaip reikėtų tais atvejais išsireikšti, kaip būtų taisyklinga, sutiktų su kalbos dvasia ir jos raidos linkme, sutaria tie kalbininkai, kurie nepriklausomoje Lietuvoje rūpinosi kalba, tarp jų ir prof. dr. P. Skardžius, tiek ir tie, kurie dabar Lietuvoje tuo domisi. Labiausiai iš tų visų išsiskiria kalbininkas L. Dambriūnas, kuris rodo atlaidumo šios srities nukrypimams. Prof. P. Skardžiaus nuomone, tai yra bandymas įteisinti spaudos žmonių, publicistų, rašytojų ir raštininkų kalbą, kai jie pradeda nebejusti ar tiesiog nebežino tradicinių reikšmių ir darybos.

Šeštajame skyriuje supažindinama su bendrinės kalbos santykiais su liaudine ir kalbiniais taisymais Lietuvoje. Paskutiniajame skyriuje apžvelgiama rusų kalbos įtaka bendrinei lietuvių kalbai.

Kas dažniau susiduria su savąja kalba, ypač su raštu, ši profesoriaus knygutė tikras atsigaivinimas.

Gale dar pridėtos rodyklės pavardžių, priesagų ir žodžių posakių. Vadinas, užmiršęs, kas taisyklingo, o kas ne ir kaip į ką reikėtų žiūrėti, gali ir vėl pasiimti, žvilgterėti į rodyklę, susirasti atitinkamą žodį ir pasitikrinti.

K. Abr.

(Europos Lietuvis)

Mūsų spauda antro šimtmečio angoj

PERSPAUSDINAME REPORTAŽĄ IŠ KAUNE ĖJUSIO LAIKO ŽODŽIO 1933.XII.1 LAIDOS. DAUGELIS MINIMŲ ŽURNALISTŲ YRA MIRĘ. S. POVILAVIČIUS-VYKINTAS GYVENA VAK. VOKIETIJOJE IR BENDRADARBIAUJA SPAUDOJE. VYT. ALSEIKA NEW YORKE REDAGUOJA ELTOS BIULETENĮ.

TAUTIŠKOJI MINTIS KELIAS ATGIMIN

LIETUVOS AIDAS

Nr 265 (1937) Trečiadienis, lapkričio 22 d. 1933 (VIII)

Sunki Sarraut padėtis

Nauji vedai Tilžėje

Tilžė (L. A. inf.). Apie 7 antrašlio

„LIETUVOS AIDAS" IR JO REDAKCIJOS DARBUOTOJAI

„Lietuvos Aidas" pradėjo eiti 1917 m. rugsėjo 6 d. Vilniuj. Jo atsiradimas vokiečių okupacijos metu turi ryšio su Lietuvių konferencijos sušaukimu ir Lietuvos Tarybos sudarymu. Iki tol tebuvo vienintelis, pačios okupacinės valdžios laikraštis „Dabartis". Pirmojo „Lietuvos Aido" redaktorium ir leidėju buvo A. Smetona, dabartinis Respublikos Prezidentas. Redakcijos nariais i artimais bendradarbiais po laikraščio antgalviu buvo pažymėti: M. Biržiška, P. Klimas, Dr. Stankevičius, agr. A. Stulginskis, Dr. J. Šaulys ir A. Žmuidzinavičius. Vėliau, jau 1918 m. gale redakciją sudarė L. Noreika, kan. J. Tumas, kun. Dr. Zajančauskas, ūkio skyriaus redaktoriais buvo J. Tūbelis ir Pr. Tamošiūnas. Pradžioj „L. Aidas" ėjo du kartu į savaitę ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Nors ir su „Ob. Osto Pressestelle" pažymėjimu, bet tai jau buvo tikrai lietuviškos tautinės minties organas.

Tarybos laikais, ypač valstybės kūrimą pradėjus, „L. Aide" tilpo daug oficialių pranešimų, įstatymų ir įvairių oficialių dokumentų. Kaip žinoma, numerį su vasario 16 d. aktu vokiečiai konfiskavo. Prie „L. Aido" ėjo iliustruotas priedas „Liuosoji valanda". Vilniaus periodas tęsėsi iki 1918 m. gruodžio 31 d.

Antrasis „Lietuvos Aido" periodas, dabartinis, prasidėjo beveik po 10 metų — 1928 m. vasario 1 d., užsidarius nuolatiniam vyriausybių oficiozui „Lietuvai" ir tuometiniam tautininkų organui „Lietuviui". Per penkerius su viršum gyvavimo metus „Lietuvos Aidas" žymiai išaugo, patobulėjo, vietoj normalių 8 puslapių dažnai išeina 12—16 puslapių, net daugiau. Pirmuoju „Lietuvos Aido" vyriausiuoju redaktorium buvo V. Gustainis iki 1932 m. gruodžio. Dabar. vyr. redaktorium yra I. Jurkūnas - Šeinius.

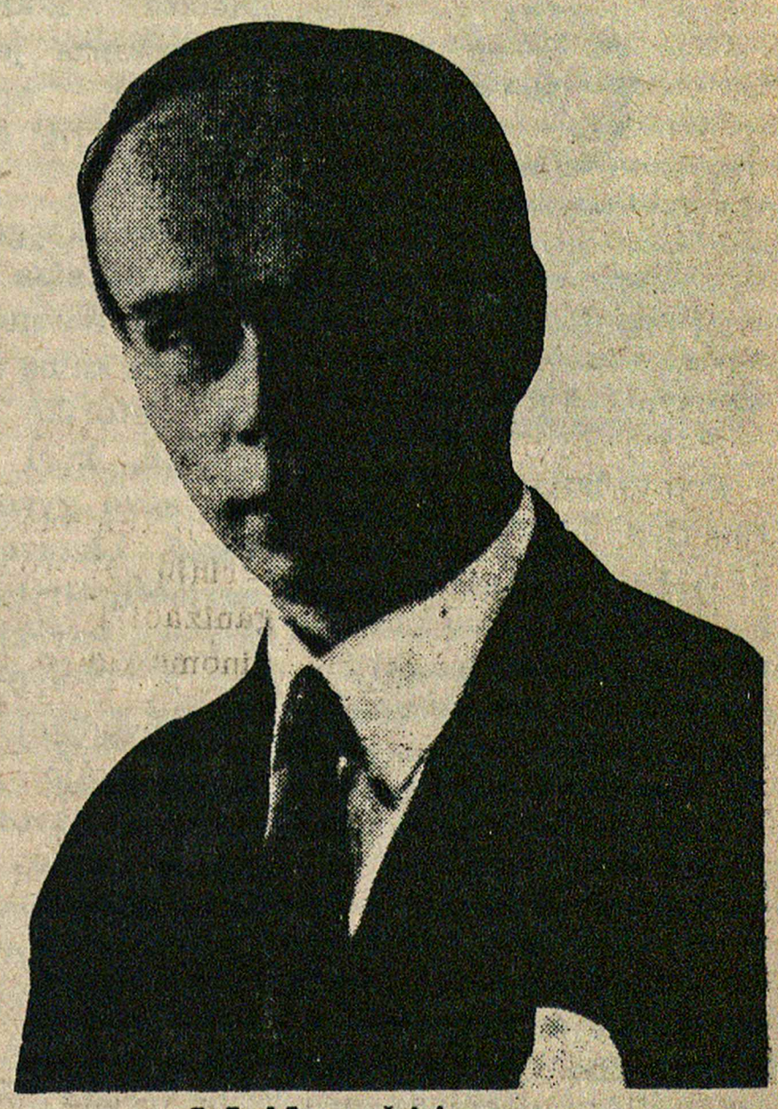
I. Jurkūnas - Šeinius vyriausias redaktorius.

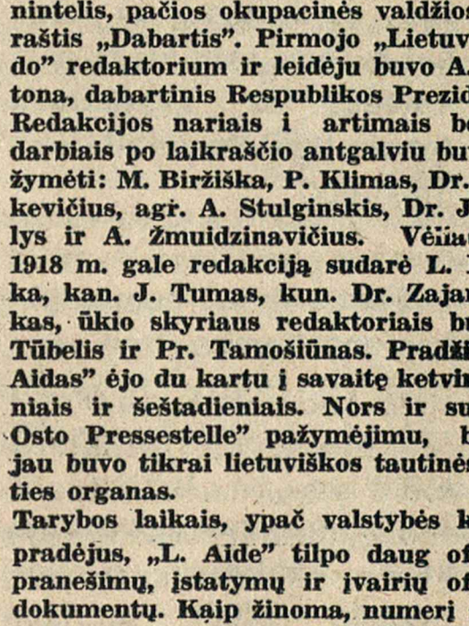
V. Kemežys, užsienio skyriaus redaktorius.

S. Aleksandravičius, sekretorius ir ats. redaktorius.

Dr. D. Cesevičius, ekonominio skyr. redaktorius.

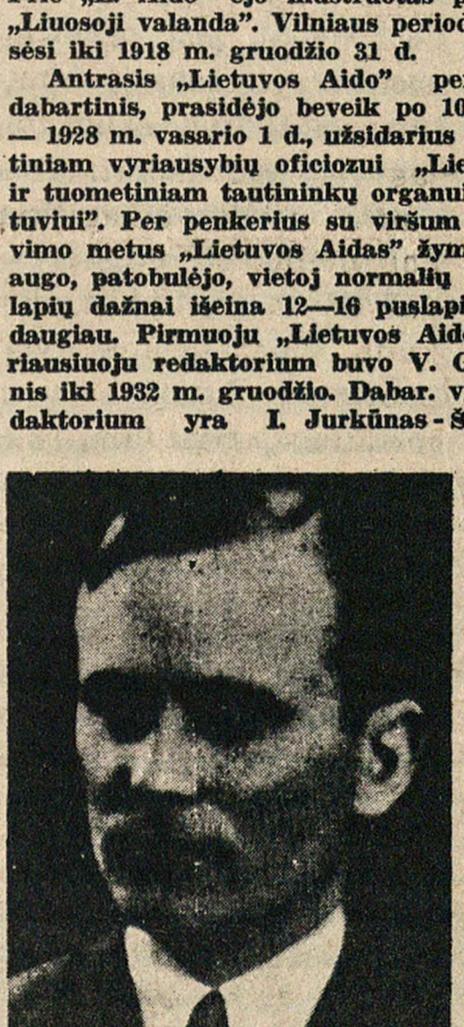
S. Povilavičius, recenzijų skyriaus redaktorius.

„Lietuvos Aido" korespondentai - reporteriai: I eilėj — V. Alseika, M. Ilgūnas, J. Levickas; II eilėj — D. Damašius ir J. Leonavičius.

LEIDYBOS ARUODUOS

LIETUVOS STATUTAS

Nuo to laiko, kai imperatorius Justinionas kodifikavo romėnų teisę, kodifikuotų teisynų Europoje beveik nebuvo iki 18 amžiaus. Atskiri kraštai arba surašydavo papročių teisę, arba priimdavo ir įteisindavo Justiono kodeksą.

Betgi jau 1529 metais Lietuvos didžiojoje kunigaikštijoje buvo išleistas ir įteisintas kodifikuotas teisynas, vadinamasis Lietuvos Statutas. Kaip Vakarų Europoje raštų ir knygų kalba buvo lotynų, taip Rytų Europoje, taigi ir Lietuvoje valstybinė, raštų ir teisės kalba buvo bažnytinė slavų. Ta kalba ir buvo surašytas Lietuvos Statutas, kurio iki 1588 m. viso labo išėjo trys pataisytos laidos.

Lietuvos Statutai yra labai įdomūs, svarbūs ir reikšmingi dokumentai ne tik Lietuvos istorijai, bet ir teisės istorijai aplamai tirti. Dabartiniai Lietuvos mokslininkai jau kurį laiką ruošia visų trijų Statuto laidų anotuotus vertimus į lietuvių kalbą, tačiau apie jų išleidimą pastaruoju metu, rodos, nebesigirdi. Tuo betgi dabar pasirūpino užsienių lietuviai, išleidę Lietuvos Statuto pirmosios laidos originalų tekstą su lietuvišku vertimu.

Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas jau yra užsirekomendavęs, kaip iš tikrųjų vertingų ir net puošnių knygų leidykla. Ir šitą stambią, didelio formato, 262 psl. knygą fondas išleido prabangiai, labai skoningai, gerame popieriuje.

Įžanginiame straipsnyje dr. Aleksandras Plateris Lietuvos Statutą pristato skaitytojams, nurodydamas jo veikimo laikotarpį, apimtį ir reikšmę. Jis šią knygą ir redagavo.

Po to knygoje seka Statuto tekstas originalo kalba. O Statuto vertimą į lietuvių kalbą atliko velionė istorikė dr. Jonė Deveikė, kuri maždaug visą savo gyvenimą pašventė Lietuvos Statutą nagrinėti, tirti ir versti. 1965 m. Paryžiuje mirusios J. Deveikės testamento vykdytojo dail. Žibunto Mikšio pastangomis, Lietuvos Statuto 1529 m. laidos vertimo rankraštis buvo išsaugotas, suredaguotas ir, štai, dabar išleistas.

Knygoje, be to, yra Statuto skyrių ir straipsnių sąrašas, techninių žodžių žodynas, bibliografija ir vardynas su rodyklėmis.

Šią ne tik prabangiai išleistą, bet ir akivaizdžiai vertingą knygą, be abejo, dar dažnai aptars šios srities specialistai. Ji gaunama pas platintojus arba pas Mackaus knygų leidimo fondo vedėją G. Vėžį, 6349 So. Artesian Avenue, Chicago, Ill. 60629, USA. Kaina 10 dolerių. za

JUOZAS TININIS

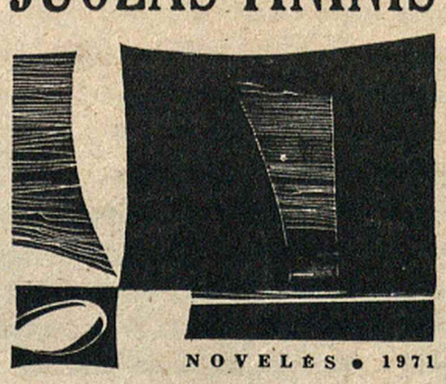

NUSKANDINTAS ŽIEDAS

PASKUTINIOJI KNYGA

Juozo Tininio "Nuskandintas žiedas" pavadintas novelių rinkiniu, bet iš tikrųjų tai kolekcija trumpų, ultraromantiškų apysakėlių, kurios nebando nė pretenduoti į novelės žanrą.

Apsakymai pilni egzotiškų dekoracijų, dūsaujančių žavių damų, įsimylėjusiųjų nesusipratimų ir taip panašiai. Nemažai ir fantastinio elemento (egiptietiška mumija keršija tiems, į kurių rankas ji patenka), atsitiktinumų ir nuostabių supuolimų (dvi seserys, du draugai, du priešai būtinai įsimyli tą patį žmogų) ir karikatūrų (ponių liguista meilė šuniukams).

Fantastinis, romantiškas apsakymas turi savo paskirtį skaitytoją porai valandų nuvesti į pasaulį, kuriame ir linksmi ir liūdni dalykai egzistuoja kaip žaidimas, o įdomumas glūdi intrigos pinklėse. Deja, Tininio personažai yra perdaug panašūs vienas į kitą, kad skaitytojas norėtų kartu su jais žaisti. Tokiuose apsakymuose niekas neieško tikrų psichologiškai pagrįstų charakterių, bet nors vienas ryškesnis bruožas yra reikalingas bent tam, kad atskirti geruosius nuo blogųjų, kaltuosius nuo nekaltųjų. O perskaitęs prisimeni edelveisius, prisimeni prancūzišką skrybėlaitę, bet ne žmones.

Juozo Tininio stilius lengvas, sakinys trumpas, dažnai spalvingas, nors spalvos ir perdėtai saldžios. Jaučiasi momentais ir rašytojo pastabumas gyvenimo mažosioms ironijoms. Gaila, kad Juozo Tininio tragiška mirtis prieš keleta mėnesių iš mūsų rašytojų tarpo ištraukė autorių, kuris šiam pastabumui vėliau gal būtų radęs stipresnę literatūrinę formą.

Knyga 1971 m. išleista Nidos knygų klubo, 1 Ladbroke Gardens, London W11, Gt. Britain. Ji papuošta Nidos spaustuvei neįprastu dailiu viršeliu, kurį piešė E. Matukas. Kaina 3 dol. ig

al gimanto skiltis

VYSKUPŲ SINODAS IR LIETUVA

Netenka abejoti, kad lietuviškosios katalikiškosios visuomenės dauguma nemažu susidomėjimu ir įvairiais lūkesčiais sekė nesenai pasibaigusio vyskupų sinodo posėdžius Romoje. Mūsų tikintiesiems, šalia visiems bendrų žmogiškųjų problemų, atskirai rūpėjo ir tyliosios bažnyčios reikalai, visuotinė padėtis. Todėl ir buvo sekami, nagrinėjami ir komentuojami visi pranešimai, oficialūs komunikatai ir šiaip aprašymai, tiek pasirodę lietuviškoje spaudoje, tiek ir gyvenamosios aplinkos žinių skleidimo kanaluose.

Grynai iš lietuviško taško žvelgiant, jokių ryškesnių akcentų mums rūpimų problemų sraute kaip ir nesusilaukta. Nors kai kas ir turėjo vilčių, kad viešumon, ryškiai ir aiškiai bus iškelta tikinčiųjų, tiek dvasiškių, tiek ir pasauliečių padėtis Lietuvoje. Tiesa, ukrainiečių vyskupai pabandė atkreipti dėmesį į nenormalią padėtį anapus, bet jie, nors ir susilaukė viešosios opinijos dėmesio, jo negavo pačiame sinode. Priežastys, tur būt, aiškios kiekvienam...

Nemažai pasaulio spaudos buvo prirašyta kunigų celibato klausimu. Daug kas tikėjosi oficialaus gimimų kontrolės aprobavimo, išpažinties panaikinimo ir visokių kitų lengvatų ar bent palengvinimų, neišskiriant ir santuokas naikinančių skyrybų pateisinimų. Atrodo, kad visa likosi kaip buvę, nebent popiežius, atkreipęs dėmesį į vieną ar kitą vyskupų rekomendaciją, ir ateity paskelbs savąją nuomonę ar patvarkymą. Kiekvienu atveju, kažin ar galima tikėtis principinių pakeitimų.

Vyskupų susirinkimo gerąja, teigiama puse reikėtų laikyti atvirą ir pakankamai platų gyventojų pasisakymą visais jautriais klausimais, nevengiant ir pačių aštriųjų ar kontraversinių problemų.

Iš įvairių žemynų, valstybių ir tautų suvažiavę vyskupai tikrai plačiai galėjo atstovauti tikinčiųjų sluoksniams ir leisti pajusti tas nuotaikas ir jausmus, kurie, dėl įvairių priežasčių kai kur yra bendri visiems, o kai kur ir labai skirtingi, daugiau būdingi vietinės aplinkos sąlygoms. Iki šiol visa reikiama informacija Vatikaną pasiekdavo per popiežiaus nuncijus, tuo tarpu, pradėjus šaukti vyskupų sinodus, sudaroma puiki proga bendrauti, informuoti ir formuotis tiesiogiai, čia pat, katalikybės centre.

Prieš baigiant šį rašinį, negalima nepaminėti fakto, kad sinodan iš Lietuvos buvo išleistas vienas vyskupas, kuris aktyviai dalyvavo visuose suvažiavimo darbuose. Prisimenant, kad eilę pokario metų joks dvasiškis nebuvo gavęs leidimo išvykti Romon, tektų turėti vilčių, kad tie ryšiai ne tik kad nebus kliudomi, bet, priešingai, plečiami ir taps reguliariais ne vienam kuriam vyskupui, bet visiems.

Šia proga, įdomus pastebėti Lietuvos vyskupų nusistatymas kunigų celibato reikalu — jų nuomone, šitas nuostatas turi būti nekeičiamas ir toliau pilnai vykdomas nusistovėjusių ir esamų reikalavimų ar tradicijų dvasioje. Ši nuomonė yra panaši ar ir labai artima kaimyninės Lenkijos episkopato pažiūrai. Iš to, žinoma, dar nederėtų daryti išvadą, kad lietuvių ir lenkų vyskupai turi artimesnius ryšius.

ISTORINĖ STUDIJA

Šviesos leidykla Kaune išleido istoriko M. Jučo nedidelės apimties knygą "Nuo Krėvės sutarties iki Liublino unijos". Knygoje, be kitų šaltinių, panaudoti ir nepriklausomybės laikais išleisti A. Šapokos ir J. Matuso istoriniai raštai.

M.Čapkauskas

NAZARETO MALŪNAS

Nuo to laiko jis netekęs reikiamos reputacijos ir buvo spardomas nuo vieno darbo prie kito, nes darbdaviai sužinoję, kad jis žmonių vadinamas "farmazonu", tuojau jį atleisdavo.

Jo pasigailėjo vietinis klebonas, kuris jau yra miręs. Jis kiekvieną suprasdavo ir kiekvienam padėdavo. Jam mirus, aš pirmą kartą gyvenime, verkiau.

Naujasis klebonas nelabai jo mėgstąs dėl to, kad Samtis kartais be diplomatijos kaip šuva, vampseli taip, kaip jis neprivalėtų. Be to, jis nemėgsta, kad Samtis jį vargina įvairiais teologiniais klausimais. Iš tokių klausimų klebonas, matyt, susidarė nuomonę, kad Samtis linkęs į ateizmą.

Nenorėdamas jo atleisti, naujasis klebonas pradėjo jam taikyti savotiškas sankcijas. Reikia ar nereikia, jis liepia Samčiui plauti bažnyčios langus, liepia jam apžiūrėti stogo rinas ir bokštą, kad ten nebūtų palankių sąlygų varnoms susisukti lizdų. Nors ir be lizdų, bet varnos dažnai nutūpia ant rinų ir savo kranksėjimu erzina kleboną, o ypač laike šventos Komunijos dalijimo. Tada susidaro įspūdis, jog varnos savo nemuzikaliais garsais lyg ir juokiasi iš tokių rimtų apeigų.

Samtis jau yra virš penkiasdešimties metų. Taigi tokiam senyvam žmogui gan pavojinga karstytis ant bažnyčios stogo be jokių apsaugos priemonių, o ypač paryčiais, kada stogo skarda yra rasota ir slidi.

Jo butas įrengtas malūno antrame aukšte, kuris, kaip jau minėjau, visų pramintas "Nazareto malūnas". Tai esąs tik paprastas sandėlys, bet ne malūnas, nes viename jo gale Zaretas laiko įvairius rakandus ir padargus, kurių jis niekada nevartoja. Jis, tiesa, buvo statomas kaip malūnas, bet Zaretas per daug prisidarė skolų, ir iki šio laiko dar nesusitaupė užtektinai pinigų, kad galėtų nors upės užtvanką padoriai užbaigti.

Nors Samčiui iš Nazareto malūno yra tolokai atvykti darbam į kleboniją, bet kraustytis jis nenori, kadangi naktimis ten atlieka sargo pareigas ir už tai nemoka jokios nuomos. Naktinis sargas ten būtinai reikalingas, nes miestelio padaužos jau keliskart kęsinosi tą pastatą padegti.

Monika, kuri Samčio bute gyvena, nesanti nei jo žmona, nei jo duktė, nei jo giminaitė. Ji prašėsi tik laikinos pastogės, bet dabar apsibuvo ir kitur nenori keltis. Kartais ji sušelpia Samtį pinigais, o pinigai jam visada praverčia, ir jis niekada nesiteirauja iš kur ir kaip ji tuos pinigus gauna. Kurį laiką ji gyveno aštrioje policijos akių priežiūroje. Daug kartų jos kambaryje buvo vykdomos kratos, bet nieko įtartino nebuvo rasta. Naujieji policijos pareigūnai ja visiškai nesidomi, ir ji gyvena laisvai kaip vilkė.

Man buvo įdomu sužinoti koks iš tikrųjų yra Samčio įsitikinimas.

– Pasakyk man, Samti, jeigu ne paslaptis, kaip tu vaikams Šventąjį Raštą aiškinai?

– Kokia čia gali būti paslaptis? Aš jiems aiškinau taip, kaip aš tą raštą supratau. Sakiau, kad tą knygą reikia suprasti taip, kaip joje yra parašyta, o ne taip, kaip jos komentatoriai aiškina. Tą knygą rašė paprasti žmonės paprastiems žmonėms. Niekas tada jokių seminarijų nelankė ir teologijos nestudijavo.

Aš tylėjau, o Samtis kalbėjo toliau.

– Aš vaikams sakiau, kad ne viskas su Dievo žinia įvyksta. Jeigu be Jo žinios niekams nenukrinta joks plaukas nuo galvos, barzdos ar kitos vietos, tai labai malonu girdėti, bet su kieno žinia nukrinta milijonai galvų su visais plaukais frontuose ir koncentracijos stovyklose?

– Yra parašyta, – įsiterpiau, – kad viskas, ką Dievas padarė, yra gera.

– Jeigu viskas, ką Jis padarė, yra gera, tai beprotystė, vėžys, sifilis ir kitos ligos yra labai geros ir naudingos. Niekas neturi teisės tas ligas gydyti ar nuo jų gydytis. Žmonės, kurie tai daro Dievo akyse atlieka didžiausį kriminalą. Jeigu visi būtų tikėję, kad viskas įvyksta su Dievo žinia, tai šiandien net ir izoliuotų salų papuasai nebūtų nuo jo siųstų epidemijų išlikę.

– Bet kaip tavo filosofiją suprasti?

– Čia ne filosofija, bet paprasčiausia logika. Keistas reiškinys, bet žmogus logikos nemėgsta. Pasakyk jam, kad jis dalyvaus savo laidotuvėse, jis netikės. Pasakyk jam, kad jis kelsis iš numirusiųjų, jis tikės.

– Ar tu sakei vaikams, kad nėra Dievo?

– Kas, ar aš? Visada sakiau, kad Jis yra ne toks, koks Jis šventrašty atvaizduotas. Tas pasakas, kad Dievas vaikštinėjo žemėje, reikia atstumti abiem rankom.

– Tai tu nežiūri į Šventąjį Raštą, kaip į Dievo žodį?

– Ši knyga negali būti Dievo žodis, nes daugely vietų yra tokių vulgarių ir nemoralių istorijų, jog net ausys kaista beskaitant: tiesiog apetito gadinimas. Toje knygoje pilna tokių istorijų, kurios su Dievo egzistencijos įrodymu nieko bendro neturi. Joje pilna tokių įsakymų, jog padorus žmogus sutiks greičiau mirti, negu juos vykdyti. Joje pilna tokių aprašymų, kur logiką surasti būtų sunkiau, negu naktį pamatyti vaivorykštę.

– Kas ir kur, pavyzdžiui?

(BUS DAUGIAU)

S. Valiuvienės pieš.

PANTOMIMA
PANTOMIMA
PANTOMIMA
PANTOMIMA

JUDITA VAIČIŪNAITĖ

1. BŪGNŲ KARALIUS

Mano būgnų karalius, rastas ant pilko grindinio,
mano būgnų karalius (kaip laukiau jo, grįžtančio
iš senų nujautimų, iš sapno protarpių),
mano būgnų karalius — beprotnamy.
Nerašytų šiaurietiškų pjesių rūkuos užgimęs,
nuo bemiegių naktų, alkoholio garų užkimęs,
mano būgnų karalius, viso pasaulio išduotas,
toks tikras ir geras — lyg būtų iš duonos.
Šviesiaplaukis karalius, šviesiaplaukis karalius —
jo plaukai kaip rugiai ir kaip saulė realūs...
Mano būgnų karalius nuėjo nuo scenos —
jis tyli palatoj prie baltintos sienos.

2. GOTIKA

Raudona. Violetinė. Žalia.
Žaislinis kaleidoskopas.
Vitražai
gotikos katedrų prietemoj
dega po suodžiais
mistiškai ir tragiškai.
Raudona. Violetinė. Žalia.
Triko aptrauktų figūrų šokis.
Viduramžių margos mirgančios aikštės.
Madona.
Besijuokiantis džokeris.
Viduramžių mugės.
Išgėrę mūrininkai.
Misterijų kaukės.
Sugriuvę katedros.
Beprasmė geometrija.
Spalvotų šukių kaugės.

3. KVAZIMODO

Apkurtęs išsigimęs varpininkas.
Jis varpų širdies ištroško.
Ir prie juosmens jam žvanga
surūdiję užmiesčio bažnyčios raktai.
Pačiam vidurnakty per audrą
užkopia į siaurą kreivą bokštą
ir skambina varpais.
Ir geležinei giesmei gaudžiant, šluosto prakaitą...
Iš getų tyliai renkasi
sudegintos, sušaudytos madonos.
Šaltam rudens apyaušry
joms skambina prisikėlimo mišios.
Užsidega šventoriuj nekaltųjų kraujas —
karštas ir raudonas.
Ir varpininkas juokiasi,
iš meilės ir iš sielvarto pamišęs...

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE
***
TEL. 366-7281
****
- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Tel 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI VESTUVĖS KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS!
1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B.P. išdirbiniai ir visa kt.
7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIU PATARIMŲ SKYRIŲ.
Metinė prenumerata tik $7.00
KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Dr.J Frison, B. Sc., D.C.
Chiropraktikas
1202 St. Joseph Blvd. East
Montreal (kampas de la Roche).
Tel.: 523-3525
Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

DATOS • VARDAI • ĮVYKIAI

KELIAUJANTI POETĖ

Neseniai antrąjį savo poezijos rinkinį išleidusi Jurgita Saulaitytė lankėsi pas savo brolį kun. Ant. Saulaitį, kuris pastoracinį darbą dirba Brazilijoje.

Poetė taip pat lankėsi Argentinoje ir Kolumbijoje.

PREMIJA LAIKRAŠTININKUI

Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirm. prof. A. Liuima raštu iš Romos praneša, kad nuo šių metų pradedama skirti kasmetinė 500 dol. premija lietuviui laikraštininkui. Šiemet jury komisija sudaryta New Yorke. Į ją įeina: kun. dr. Leonardas Andriekus, dr. Domas Jasaitis, dr. Bronius Radzivanas, prof. dr. Jokūbas Stukas ir dr. Vytautas Vygantas.

Kandidatus premijai gali siūlyti kas tik nori, pasiųsdamas motyvuotą raštą bet kuriam jury komisijos nariui. Siūlymus galima siųsti iki gruodžio 31 d. Gautieji po Naujųjų Metų siūlymai nebus imami dėmesin. Šią žurnalistikos premiją Liet. kat. mokslo akademija skirs kasmet. Jos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

Nuo 1972 m. Liet. kat. mokslo akademija pradės skirti 1.000 dol. premiją už mokslo veikalą. Ir ši premija bus skiriama kasmet. Jos mecenatas taip pat yra kun. dr. J. Prunskis.

Liet. kat. mokslo akademija yra ypatingai susirūpinusi lituanistinių mokslo veikalų ruošimu ir leidimu. Vienas naujausių jos leidinių yra Lietuvos vyskupų reliacijos iš 17-19 šimt., tuo pradedami leisti Lietuvos istoriniai šaltiniai.

IŠLEISTA MASKVOJE

Amerikoje gyvenančio lietuvio mokslininko M. Yčo knyga "Biologinis kodas" (The Biological Code) yra išversta į rusų kalbą ir Mir leidyklos Maskvoje išleista.

Įžangoje dr. V. M. Rodionovas sako, kad knyga ilgai išsaugosianti savo mokslinį aktualumą.

ALTOS FINANSAI

Amerikos Liet. Tarybos suvažiavime Chicagoje buvo paskelbta organizacijos finansinė apyskaita. Pajamų, daugiausia aukų, nuo 1970 m. birželio iki 1971 m. spalio buvo gauta beveik 59 tūkst. dolerių.

Per tą patį laikotarpį susidarė daugiau kaip 68 tūkst. dol. Altos išlaidų. 18 tūkstančių buvo pervesta Vlikui, apie 11,5 tūkst. dol. pareikalavo Altos istorijos knygos leidyba, daugiau 10 tūkst. teko tarnautojų atlyginimams, Kudirkos, Brazinskų, Simokaičio reikalams Alta išleidusi apie 4,4 tūkst. dol., kitos išlaidos susidariusios raštinės, pašto, mokesčių, kelionių ir pan. reikalams.

Suvažiavimo metu Altos kasoje buvę beveik 20 tūkst. dolerių.

AMERIKOS BALSAS

JAV radijo "Amerikos balso" programos lietuvių kalba transliuojamos kiekvieną dieną tarp 18,30 val. iki 19 val. ir tarp 20 val. ir 20,30 val. Lietuvos laiku.

toronto

NEMOKAMI VERTIMAI

Ontario pilietybės ministerijoje įvairūs reikalingi imigrantų dokumentų vertimai atliekami nemokamai. Ministerijos įstaigos yra naujajame Ontario vyriausybės pastate, Bay ir Wellesley gatvėse, 3 aukšte. Vertimų biuro telefonas: 365-2891.

Tose pačiose patalpose dabar veikia ir pilietybės ministerijos informacijos skyrius, į kurį galima kreiptis įvairiais iškylančiais klausimais. Informacijos sk. telefonas: 365-7825.

LAIDOTUVĖS DABARTINIAME LIETUVOS KAIME. Iš senosios sodybos Griškabūdžio apylinkėje velionio karstas sunkvežimyje išlydimas į kapines.

K. MIKŠIO PAGERBTUVĖSE HAMILTONE KALBA KLB VICEPIRM. J. R. SIMANAVIČIUS

IŠKILMINGAS BANKETAS

K. Mikšio pagerbimo vakarienėn lapkričio 13 d. Hillcrest restoranan dar gerokai prieš laiką pradėjo rinktis būriai svečių ir viešnių. Ponios pasipuošusios ilgom ir gražiom suknelėm bei madingom šukuosenom, o vyrai užsidėję kietus marškinius ir madingus kaklaryšius.

Viskas rodė, kad kažkas nepaprasto turės įvykti. Žodžiu, svečių prigužėjo iš arti ir toli. Nekalbant apie kitas vietoves, vien iš Chicagos atbildėjo net keturi automobiliai: tai šio vakaro kaltininko jaunystės ar lagerio laikų draugai.

Pobūvį rengė vietos Liet. B-nės valdyba, todėl jos pirm. K. Mileris buvo vakaro vadovu ir šeimininku. Pradėdamas vakarienę, savo žodyje pažymėjo, kad žmonėse yra gražus paprotys pobūviais ar dovanomis atsidėkoti už įvairius gražius darbus ar patarnavimus. B-nės valdyba norinti visus atžymėti, kurie pasidarbavo lietuvybės reikalui.

K. Mikšio nuopelnus mūsų kolonijai ir parapijai nušvietė prel. dr. J. Tadarauskas. KLB krašto v-bos vardu sveikino vicepirm. J. R. Simanavičius iš Toronto. Pagrindinį žodį tarė Aukuro vadovė E. Dauguvietytė-Kudabienė, kurios ratelіui priklauso ir Kazimieras. Ji pabrėžė, kad šių laikų liet. veikėjas turi būti pasišventėliu ir idealistu, nes daugumos dėmesys nukreiptas į naująjį idealą — materializmą. L. Verbickaitė visų hamiltoniečių vardu įteikė dovaną — gražų odinį albumą, vaizduojantį liet. išeivio kelią nuo savo gimtosios sodybos iki Hamiltono.

Išryškėjo, kad K. Mikšys ilgus metus darbuojasi ne vien tik Bendruomenėje, bet ir kitose organizacijose, pvz., Ramovėje, šaulių kuopoje, SLA kuopoje, Aukure, Liet. Namų b-vėje, buv. šalpos fondo skyriuje ir pirmajame parapijos komitete. Taip pat paaiškėjo, kad jis jau Lietuvoje nuo pat jaunystės pamėgo organ. veiklą, buvo gabus organizatorius ir vadovas. Todėl daug kur buvo kviečiamas ir laukiamas darbuotojas bei linksmų plaučių jaunuolis.

Sugiedojus "Ilgiausių metų", vaišių eigoje sveikino jo jaunystės draugas chicagietis Vl. Paliulionis. Hamiltono organizacijų vardu sveikino G. Breichmanienė, J. Petraitis, A. Patamsis, J. Šarapnickas ir G. Palmeris-Paliliūnas.

Visi kalbėtojai pabrėžė K. Mikšio veiklą ir pasidžiaugė B-nės valdybos gražiu sumanymu atžymėti darbuotoją, kuris to yra nusipelnęs, tiek daug metų aukojęs energijos, laiko ir poilsio savo žmonių labui.

Pagaliau pats šio vakaro kaltininkas kiek sujaudintas nuoširdžiai visiems padėkojo už jam parodytą dėmesį. Šis darbuotojas susilaukė tikrai pelnytos pagarbos, na, ir sidabrinės galvos. Pobūvis praėjo labai nuoširdžioje ir draugiškoje dvasioje. Buvo didingas ir iškilmingas.

Zp.

KALĖDOS

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokiniai Kalėdų atostogoms paleidžiami gruodžio 18 d. Po atostogų pamokos pradedamos sausio 8 d.

Linkiu visiems mokytojams, mokiniams ir jų tėveliams linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų N. Metų.

Šv. Kalėdų eglutė visiems vaikams nuo 4 m. amžiaus rengiama sekmadienį, gruodžio 19 d., 4 val. p. p., Jaunimo Centre. Kviečiami visi mokiniai, tėveliai ir svečiai gausiai dalyvauti. Eglutės metu visą programą atliks mokyklos mokiniai, dalyvaujant Kalėdų seneliui su dovanėlėmis.

Tėvų žiniai pranešu, kad šiais mokslo metais mokykloje dirba šie mokytojai: Liuda Stungevičienė — parengiamasis skyrius-darželis, Marija Kvedarienė — I sk., Kristina Gedrimaitė — II sk., Andrius Gutauskas III, Kęstutis Šeštokas — IV, Kristina Pareštytė — V, Birutė Juozapavičienė — VI, Gertruda Repčienė — VII, Aleksas Mikalauskas — VIII, Antanina Mikšienė IX, Aldona Volungienė — X, tikyba - prel. dr. J. Tadarauskas ir kun. L. Januška.

Mokyklos išlaikymui mokesčio, $25 metams nuo šeimos, nors pusę jo prašau sumokėti prieš Kalėdas. Taipgi priimamos ir piniginės aukos, nes vieno mokesčio neužtenka. Medžiotojų ir žuklautojų organizacijai už gautą $50 auką nuoširdus ačiū.

Dar yra tėvų, kurie ir už praeitus metus gal pamiršo apsimokėti. Prašau atsilyginti.

J. Mikšys,
mokyklos vedėjas

LATVIŲ ŠVENTĖ

Latvių tautos 53 nepriklausomybės metinės buvo švenčiamos lapkričio 27 d. Sheraton viešbutyje. Vietos Liet. Bendruomenei atstovavo stud. Kristina Stasiulytė, nuvykusi kartu su savo tėvu, B-nės v-bos nariu.

Kristina, gražiai nuaugusi jaunuolė, apsiren-

KELIAMA | 12 PSL.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 *vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.*

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term, dep.	8¼% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	10 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v. p.p.	už vienų metų terminuotus indėlius	6½%
ketvirtadieniais	10 — 5 v. p.p.	ir virš $10.0000 - 3 metams	7%
penktadieniais	10 — 7 v. vak.	Duodame:	
šeštadieniais	9 — 12 v. p.p.	asmenines paskolas iš	10%
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.		nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2,800.000

hamilton

ATKELTA IŠ 11 PSL.

gusi taut. rūbais, mūsų kaimynus pasveikino anglų kalba. Už tai susilaukė daug plojimų. Įdomu, kad šįmet pirmą kartą tokį minėjimą organizavo latvių jaunimas.

KRENTA KAIP LAPAI...

Prieš keletą dienų buvo palaidotas vos pradėjęs gyventi 15 metų amž. jaunuolis, o šį kartą mirtis pasiėmė vyresnės kartos tautietį Juozą Švabaitį (Švabauską), kuris buvo palaidotas lapkričio 11 d. liet. Port Credit kapinėse.

Velionis Lietuvoje buvo karo aviacijos tarnautoju — mechaniku. Hamiltone dirbo vienoje kitoje darbovietėje, vėliau perėjo į komerciją. Kurį laiką nuomavo auto mašinų remonto garažą bei gazolino stotį. Vėliau su partneriu nusipirko vasarvietę Port Elgin miestelyje. Dalininkui pasitraukus, liko vienas šeimininkauti. Šiam verslui pasidarius mažai pelningu, vėl grįžo į Hamiltoną ir nusipirko namą. 1966 metais atvyko žmona iš Lietuvos. Abu pradėjo dirbti ir dėti skatiką prie skatiko. Planavo aplankyti šiltesnius šio kontinento kraštus, pailsėti ir nerūpestingai užbaigti paskutiniąsias šios žiemos dienas.

Betgi mirtis planus nutraukė anksčiau. Velionis buvo Liet. Namų akc. bvės valdybos nariu. Priklausė ir kitiems sambūriams. Buvo paslaugus savo patarimais ir darbais. Laidotuvėse dalyvavo gražus būrys hamiltoniečių.

Nuliūdusi paliko žmona Anelė, Lietuvoje sūnus ir dukra bei brolis Adomas, Windsore kitas brolis Feliksas.

Artimiesiems gili užuojauta, o mirusiajam tebūna lengva Kanados žemelė. Zp.

st.catharines

KALĖDŲ EGLUTĖ

Bendruomenė ruošia vaikams Kalėdų eglutę gruodžio 19 d., 4 val. p. p., tėvų pranciškonų patalpose, 75 Rolls Ave.

Vaikučiai gaus dovanėles iš Kalėdų senio, o vaikučiai pasirodys pagal savo sugebėjimus.

Kviečiame visus tėvelius su vaikučiais dalyvauti. Valdyba

montreal

KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Specialiai iš Chicagos atvykęs gen. M. Reklaitis savanorių-kūrėjų, ramovėnų ir šaulių rengtame kariuomenės minėjime Montrealyje lapkričio 27 d. paskaitos pačioje pradžioje priminė, kad rengėjų buvo prašytas nekalbėti ilgiau 30 minučių, o todėl negalėsiąs savo temos plačiau išvystyti, tad teiškelsiąs atskirus momentus.

Paskaitininkas gana išsamiai atpasakojo 1918-1920 metų Lietuvos kariuomenės dalinių kovas prieš bolševikus, lenkus ir bermontininkus, iškėlė buvusius sunkumus, pasiektus laimėjimus. Jis ypač pabrėžė anais metais vyravusį idealizmą.

Antroje paskaitos dalyje prelegantas džiaugėsi pasiektais išeivijos kultūriniais laimėjimais, bet smerkė nedarnią mūsų politinių veiksnių veiklą, kai kelios organizacijos tuo pačiu reikalu kreipiasi į tas pačias JAV įstaigas ir tokiu būdu kompromituoja lietuvius.

Kalbėdamas apie tarptautinę padėtį, gen. M. Reklaitis neparodė itin didelio optimizmo, ypač iškeldamas būsimąją saugumo konferenciją, kurioje sovietai norį įteisinti Rytų Europos dabartines sienas.

Optimistiškas kalbėtojas buvo tautinio išlikimo srityje. Išeivijoje didžiausia mūsų jėga yra

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
1972 METAIS
PRADEDANT NUO **US$ 530**

Išvykimo datos: gegužės 18, 30, birželio 20, 29, liepos 13, 27, rugpiūčio 10, 24, rugsėjo 7 d.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai ir Kaunas.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Parūpiname dokumentus Jūsų giminėms iškviesti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą.

Anglų kalba rašykite:

ADRIA TRAVEL SERVICE
4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, QUE. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

DOVANOS ARTIMIESIEMS
PIGIAU... GERIAU... GREIČIAU...

Nežiūrint to, kad prekių kainos nuolat kyla, mūsų kainos iki šių metų galo pasilieka tos pačios.

Išnaudokite proga, pasiųsdami jau dabar dovanu siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¼ jardo puikios vilnonės angliškos eilutei medžiagos, 3 jardai vilnonės angliškos apsiaustui medziagos, 1½ jardo crimplene medziagos suknelei, vyriškas arba moteriškas nertinis, vyriškos arba moteriškos nailono arba vilnonės kojinės, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliškų cigarečių, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su muitu ir visoms persiuntimo išlaidoms yra $ 100.

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpaltis, vilnonė angliška eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, vyriški išeiginiai nailono marškiniai, bliuskutė, šilkinė gėlėta skarelė, kaklaraistis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis $90.

Taip pat galime pridėti prie šių arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktus, kurių klijentas pageidauja. Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai: nailoninio kailio viršus apsiaustui $30, vilnonės gėlėtos skarelės $5, vyriški arba moteriški nertiniai $12, arba $18, nailono marškiniai, nailono lietpalčiai $11, crimplene medžiaga suknelei $9, ilgi vilnoniai šaliai $10, komplektas moteriškų nailono apatinių $7, komplektas vyriškų šiltų apatinių $12.50 ir kita.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)
421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01 739 8734.

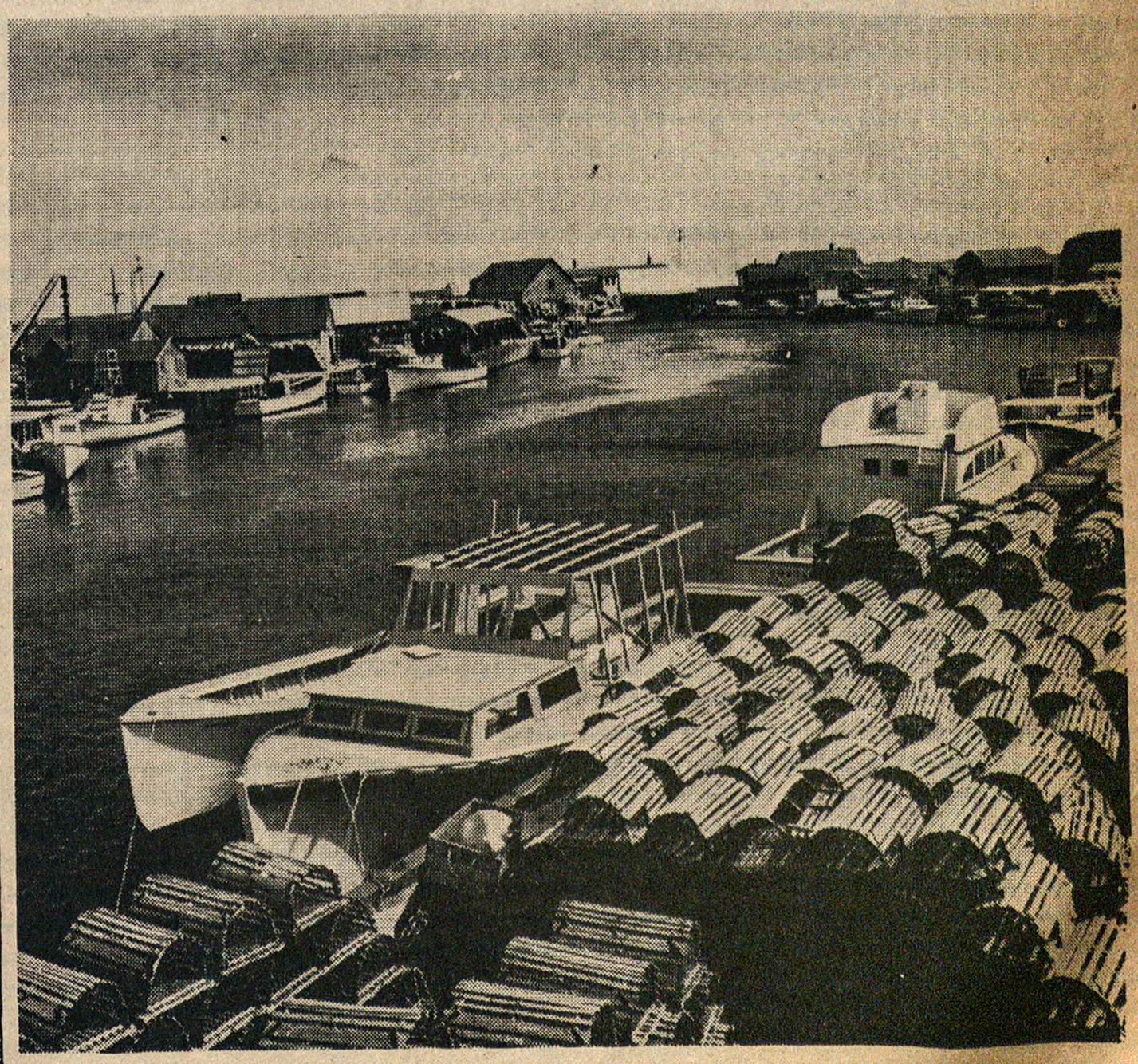

Tunos meškeriojimas atviroje jūroje vis labiau populiarėja Kanadoje. Pasaulio čempionas yra Glen Gibson iš River Bourgeois, Naujojoje Skotijoje. Jis pagavo 1064,5 svarų svorio tuną. Globe and Mail nuotraukoje matome North Lake uostą, Prince Edward saloje, kuriame yra 16 tunos meškeriojimo laivų.

ŠOKA LONDONO BALTIJOS ANSAMBLIS. S. Kero nuotr.

tie šešeri tūkstančiai JAV ir Kanados universitetus baigę jauni lietuviai, o ir Lietuvoje tauta patriotiška, saugojanti savo tautinį palikimą, puoselėjanti savo kultūrą.

Valandą užtrukusią paskaitą gen. M. Rekaitis baigė Rasos Lukoševičiūtės žodžiais, kuriuos ji tarė Chicagoje Gintaro ansamblio koncerto metu: "Jauskime savo tėvynę širdyse"...

Zigmo Lapino vadovaujamas Montrealio lietuvių jaunimo ansamblis Gintaras išpildė dainų, liaudies muzikos ir šokių pynę, kurios metu Rasa Lukoševičiūtė berods pirmą kartą Montrealyje deklamavo "Legendą apie arą". Montrealiečiai saso ansamblio gal jau yra truputį išlepinti, tačiau Gintaro griežikus, šokėjus, dainininkes ir deklamatorę visuomet labai šiltai ir net entuziastiškai priima.

Po programos dalyviai buvo pavaišinti, vyko šokiai.

MONTREALIEČIAI IR KL FONDAS

Montrealyje gyvena 44 Kanados Lietuvių Fondo nariai. Jie sudaro 10% visų narių, o jų įnašai — 5% kapitalo. Yra pasižadėjusių stoti nariais, bet tuo tarpu montrealiečiai, proporcingai kitoms liet. kolonijoms, vis atidėlioja ir atsilieka.

Paskutinieji įstoję nariais 1970 m. yra Jonas Kardelis (jo atminimui), plokštelių leidykla Krivulė, tėvai jėzuitai Montrealyje, o 1971 metais Elzbieta Kardelienė.

Nario įnašas 100 dol. Fondo kapitalas artėja prie 80.000 dol., tikslas — pasiekti bent 100.000 dol. kapitalą. Palūkanos skiriamos lietuvybės išlaikymui. Gruodžio 11 d. Toronte šaukiamas metinis narių susirinkimas. Fondo reikalu skambinti RI7-5846.

Iz. Mališka,
KLF įgaliotinis

KURIAMA FEDERACIJA

Ukrainiečių iniciatyva steigiama Kvebeko etninių grupių federacija. Pirmajame pasitarime dalyvavo slovakų, ukrainiečių, estų, vengrų, latvių, lietuvių, kiniečių, bulgarų ir lenkų atstovai. Atstovaujamos buvo ne etninės grupės kaip tokios, bet atskiros etninės organizacijos. Tokiu būdu kai kurias tautybes pasitarime atstovavo iki penkių skirtingų organizacijų atstovai. Montrealio lietuvius atstovavo KLB Montrealio ap. pirm. S. Piečaitienė.

Pasitarime nedalyvavo gausiausių Montrealio tautinių mažumų atstovai: italai, graikai, vokiečiai. Pasitarimą sušaukusiųjų ukrainiečių atstovai nurodė, kad durys būsiančios paliktos atdaros visoms tautybėms federacijoje dalyvauti, o tokia organizacija esanti reikalinga tam, kad su valdžios sluoksniais galima būtų kalbėti vieningai.

Naujosios organizacijos statutai ruošiami.

KALĖDINĖ PROGRAMA

Montrealio lietuviškoji radijo valanda gruodžio 25 d., tarp 3,50 ir 4,30 val. p. p., transliuos specialią kalėdinę programą. Kalėdinį montažą su vaikais ruošia Petras Adamonis.

Per CFMB stotį transliuojamą lietuvišką programą tvarko Liudas Stankevičius.

PAŠVENTINTA VĖLIAVA

Lapkričio 28 d. Montrealio AV bažnyčioje t. L. Zaremba pašventino Montrealio ramovėnų skyriaus vėliavą.

Krikšto tėvais buvo KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkė Silvija Piečaitienė, K. Keturkienė, gen. M. Reklaitis ir V. Kačergius.

LATVIŲ ŠVENTĖJE

Latvijos nepriklausomybės šventė Montrealyje buvo paminėta lapkričio 20 d. Koncertinę dalį atliko Montrealio latvių vyrų choras.

Lietuvių vardu latvius sveikino KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkė Silvija Piečaitienė.

Jetté & Frères
Hydro-Quebec atstovas,

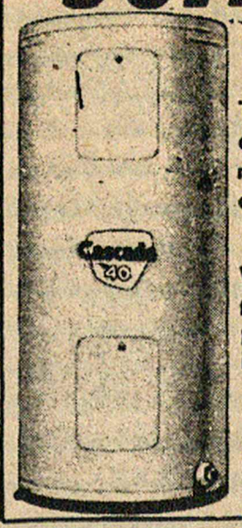

Tik 40 Cascade 60 apmokate mėnesinę elektros saskaitą.

1.75 per mois per month 40

kuris išnuomuoja ir įrengia karšto vandens šildymą.

2.25 per mois per month 60

***

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.
140-2e AVENUE - 366-0330

La Salle AUTOMOBILE INC.
366-7818

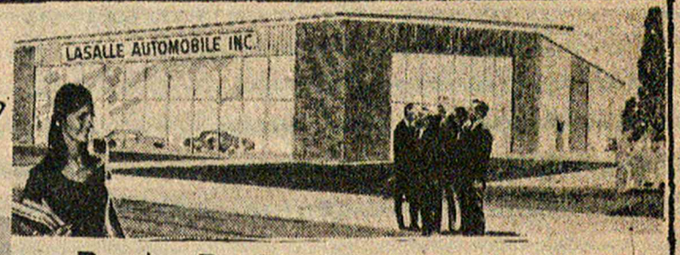

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks
7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.
Mechanizuotomis priemonėmis įvairus ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
Tel. 365-3364

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.
M. Krauza
10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 George Street
La Salle, Que.
TEL: 366-0500, 366-4203
• Taisymas ir dažymas automobilių
• Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower
Sav. G. Desrochers

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
• Degalai, tepalai, padangos ir kt.
• Kiekvienas klientas gali laimėti "Snow-blower"
• Parduodamos "Scorpion" firmos motorinės rogės
• Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q. Tel. 366-6237
Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

montreal

LIET. STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLA

Kaip ir kiekvienais metais, Montrealio lietuviai studentai šįmet ruošia žiemos slidinėjimo stovyklą, į kurią lietuviškasis jaunimas suvažiuoja iš visos šiaurinės Amerikos – Worcesterio, Philadelphijos, Baltimorės, Chicagos, Vancouverio ir kt.

Susidomėjimas žiemos stovykla kiekvienais metais auga, dalyvių skaičius didėja, o programa įvairėja.

Šįmet Montrealio lietuvių studentų sąjungos stovykla vyks netoli Montrealio esančiame St. Donat miestelyje, P. Garceau St. Mathieu viešbutyje. Dalyviai tris dienas galės nemokamai naudotis slidinėjimo įrenginiais. Vadinasi, slidinėtojai nebus išblaškyti ir laiką galės visi leisti drauge.

Rengėjai stovyklos metu leis kasdieninį laikraštėlį, į kurį bus stengiamsi aktyviai įtraukti visus stovyklautojus. Atvykusiems iš kitur rengėjai stengsis suorganizuoti transportą iš aerodromo į stovyklavietę.

Žiemos stovykla prasidės gruodžio 28 d. susipažinimo vakaru. Kitomis dienomis prieš pietus bus slidinėjama, įvyks slidinėjimo konkursas. Gruodžio 29 d. bus paskaita ir bendras pokalbis. Gruodžio 30 d. įvyks grožio konkursas, kur vyrai ir mergaitės rengsis kitos lyties drabužiais. Gruodžio 31 d. po pietų bus tradicinės futbolo rungtynės, o vakare Naujųjų Metų sutikimas. Sausio 1 d. įvyks pokalbis apie būsimąjį jaunimo kongresą, kurį praves čikagiečiai.

Montrealio studentai iš tiesų stengiasi žiemos stovyklą surengti kuo įdomiau, kad patraukus jaunimą ir įjungus jį lietuviškon veiklon. k

Kalėdos Kvebeko miškų ūkiui yra pelningos. Vien tik į Ameriką Kvebekas kiekvienais metais eksportuoja beveik pusantro milijono eglaičių. Paprastai užtrunka 10 metų, kol kalėdinės eglaitės užauga, jos nuolatos apkarpomos, kad išaugtų grakščios formos, OIP nuotraukose: eglaičių plantacija Comptone, visiškai prie JAV sienos.

KLUBO VALDYBA

Gruodžio 5 d. DLK Vytauto klubo rinkimuose buvo išrinkta valdyba.

Klubo pirm. J. Skučas, vicepirm. K. Martinėnas, sekr. K. Gudžiūnas, ižd. J. Adakauskas, akcijų sekr. P. Petronis, paš. draugijos sekr. L. Gudas. Direktoriai: P. Botyrius, J. Kriščiokaitis, J. Petrauskas, B. Šalčiūnas, J. Skinkis.

Rev. komisija: B. Katilius, K. Baltuškevičius, S. Mekšriūnas.

VIEŠNAGĖ IR ĮKURTUVĖS

NL skaitytoja Marija Sinienė dvi savaites viešėjo New Yorke pas dukrą Reginą ir žentą Michael Ayre.

Dr. Regina Ayre Columbijos universitete dėsto vokiečių kalbą. Kalėdų metu R. ir M. Ayre švęs savo naujo vasarnamio įkurtuves St. Eustaches saloje, Atilų salyne.

DARNI VEIKLA

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos metinės vakarienės metu, lapkričio 20 d., įvyko turtingos loterijos dovanų paskirstymas. Šešių dol. vertės bilietų knygeles gavo ir išplatino kiekviena parapijos šeima. Vertingiausia dovana — stereo radijo priimtuvas — teko V. Marcinkui.

Šv. Kazimiero parapijiečiai gal ne visuomet labai uolūs bažnyčios lankytojai, bet savo parapijai jie visuomet lieka ištikimi, į parapijos renginius visuomet gausiai atsilanko. Ir paskutinysis renginys sutraukė daugiau dalyvių, negu rengėjai numatė. Teko pristatyti daugiau stalų, o ir prityrusios šeimininkės turėjo pasistengti vėliau atvykusius pasotinti.

Turime pripažinti, kad tai yra savotiškas menas sugebėti pritraukti didesnį skaičių neeislių montrealiečių. O tai padaryti iš tiesų sugeba Šv. Kaz. parapijos klebonas

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

A † A

ANTANUI VILENIŠKIUI

staigiai mirus Bostone, jo žmoną Onutę Stankūnaitę-Vileniškienę, visas gimines ir artimuosius, gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

S. A. Ališauskai ir krikštasūnis Rimantas,
B. M. Makauskai,
Z. I. Tauteriai

Mūsų nario VLADO JUŠKOS mamytei mirus Lietuvoje, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Sudburio Geležinio Vilko sporto klubas

KUN. DR. F. JUCEVIČIUS

kun. dr. F. Jucevičius. Jis labai konstruktyviai ir darniai bendradarbiauja su parapijos komitetu. O komiteto sudėtyje aktyviai dirba ir už reikalus atsakomybę jaučia ne tik einamosios kadencijos nariai, bet ir prieš keliolika metų komitetan išrinktieji parapijiečiai. Klebonas sugeba juos visus išlaikyti darnioje komiteto šeimoje.

Komitete iš tikrųjų nėra nei per senų, nei per jaunų. Parapijos gyvenime dalyvauja visi: visų emigracijų, čia gimę ir augę lietuviai, netgi ne lietuviai ir ne katalikai... Tolerantingasis klebonas visus įstengia įjungti į parapijos veiklą, visi joje randa pasitenkinimo, visi tai įrodo savo darbais arba medžiagine parama. Komiteto nariai, o ypač pirmininkai parapijos niekados neapvilia. Šiuo metu pirmininku yra Kazimieras Rašytinis.

Klebonu ir komitetu seka, žinoma, ir patys parapijiečiai. Gausiai lankydami parapijos renginius, jie ne tik susilaukia malonumo sau patiems, bet įprasmina ir klebono su komitetu darnią veiklą. pr. p.

LIETUVIŠKA EGLUTĖ

Tradicinė Montrealio dailės muziejaus kalėdinių eglučių paroda "Noel 71" buvo iškilmingai atidaryta lapkričio 25 d. Lietuvių skaučių ir skautų papuoštoji eglaitė ir šįmet yra parodos pažiba.

Parodos atidarymo vakarą vyko pyragų išpardavimas, kur lietuviams "atstovavo" puošnus ežys baravykų krūvoje. Pyragas buvo iš tikrųjų gražus ir traukė visų dėmesį.

Eglaičių paroda Montrealio dailės muziejuje veikia iki gruodžio 8 d.

il

PROF. L. BULOTIENĖ TELEVIZIJOJE

Al Stankės vedamoje televizijos programoje "Citoen du monde", kuri sekmadieniais, 4 val. p. p., transliuojama per Montrealio 10-tą kanalą, gruodžio 5 d. dalyvavo prof. L. Bulotienė.

ATOSTOGAUJA FLORIDOJE

Kaip ir kiekvienais metais, eilė Montrealio lietuvių žiemos atostogas praleidžia Floridoje.

Prof. Jūratė ir prof. Charles Tanneriai su vaikais Floridon vyksta automobiliu.

Kazimiera Petrulienė išskrido pas vyrą Joną Petrulį, kuris Bostone vadovauja savo statybos bendrovei. Petruliai kartu atostogom išskrido į Floridą.

Floridoje atostogas praleido ir A. Ladygienė.

LANKĖSI NEW YORKE

Tarnybos reikalais New Yorke lankėsi Edmundas Petrulis.

LIGONYS

Reddy Memorial ligoninėje dr. A. S. Popieraičio priežiūroje gydosi S. Jespelskis.

Victoria ligoninėje serga Julius Milaknis, o žydų ligoninėje — A. Greibus.

Jau ilgesnį laiką serga M. Skudienė ir J. Valašinas.

VEDYBOS

Už Stasio Vaškio Chicagoje ištekėjo buvusi montrealietė Sofija Zemlickienė.

Naujoji šeima gyvens New Yorke.

25 METŲ SUKAKTIS

Kazė ir Juozas Kriščiokaičiai atšventė 25 m. vedybinę sukaktį.

Lapkričio 27 d. Šv. Kazimiero par. salėje jų pagerbti susirinko gražus skaičius jų artimųjų ir pažįstamų. Visi sveikino ir linkėjo laimės ir gražios ateities. Prisiminimui įteikė vertingą dovaną, už kurią sukaktininkai nuoširdžiai visiems svečiams padėkojo.

K. ir J. Kriščiokaičiai nuo atvykimo į Kanadą gyvena Montrealyje ir yra gana gerai įsikūrę. Yra susipratę lietuviai. Retas atvejis, jei jų nepamatysi parengimuose. Ypač Juozas, visuomet pilnas linksmo sąmojaus ir geros nuotaikos.

Užaugino 2 sūnus, kurie įsijungė į lietuvišką visuomenę. Jie buvo ir šių pagerbtuvių iniciatorių tarpe, talkinant Lauraičių šeimai ir kitiems.

Į pagerbimą buvo atvykusi iš Hamiltono Kriščiokaitienės sesuo V. Pauliukienė. Dalyvavo brolis Alfonsas Žukauskas ir puseserė A. Bulkienė su šeimomis.

pr. p.

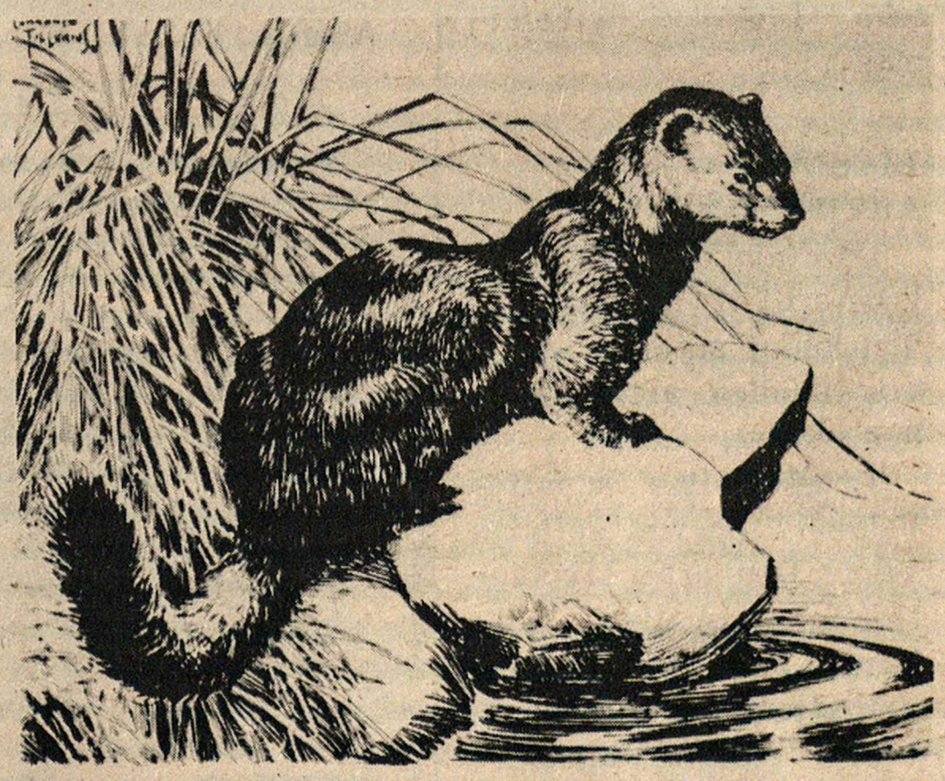

KVEBEKO GYVULIAI – AUDINĖ

Audinė yra žebenkščių giminė, kuri gyvena visoje Kvebeko provincijoje. Audinės kailis yra rudas arba juodas, ji sveria iki dviejų svarų, patinėlis paprastai būna dvigubai didesnis už patelę. Audinės kailis (mink) yra labai vertinamas elegantiškų moterų. OIP nuotraukoje matome audinę ir jos pėdsakus.

RENKASI ONIETĖS

Sekmadienį, gruodžio 12 d., AV parapijoje bus Šv. Onos draugijos susirinkimas.

APDOVANOTI ŠAULIAI

Išeivijoje veikiančios lietuvių šaulių sąjungos vadovybė savo medaliais apdovanojo tris Montrealio šaulių kuopos narius.

Kariuomenės minėjimo metu gen. M. Reklaitis medalius prisegė S. Reutui, V. Sušinskui ir A. Mylei.

MIRUSIEJI

Lapkr. 27 d. Lietuvoje mirė J. Žakevičienės ir V. Valkos motina Julija Valkauskienė.

Bostone mirė Antanas Vileniškis.

LIGONINĖJE

Sveikatą pataisęs iš ligoninės grįžo NL skaitytojas Juozas Paznokaitis.

OKTETAS OTAVOJE

Kariuomenės šventės minėjime Otavoje programą atliko Montrealio AV parapijos oktetas, vad. M. Roch.

KRIKŠTYNOS

AV parapijoje buvo pakrikštytas Dianos Staniulytės ir Roberto Simpson sūnus Mykolas Kristofas.

MOTERYSTĖS KURSAI

Praeitą savaitę AV parapijoje vyko vadinamieji moterystės kursai, kuriuose paskaitas skaitė dr. A. Šidlauskaitė, dr. A. S. Popieraitis, J. Bernotas ir t. L. Zaremba.

NESKLANDI TARYBA

Praeitą savaitę buvusiame Liaudies meno etninės tarybos (Ethnic Folk Art Council) posėdyje Montrealyje išryškėjo organizacijoje esantieji nesklandumai ir netvarka.

Pagal statutą, tarybos narių posėdžiai turėtų būti šaukiami kiekvieną mėnesį, tačiau tai nevykdoma, ir atskirų tautybių atstovai net nežino, kas tarybos vykdomųjų pareigūnų daroma arba ir nedaroma. Tai buvo iškelta posėdyje.

Taryba kiekvienais metais organizuoja tautybių paviljoną Montrealio pasaulinėje parodoje. Tam reikalui paprastai gaunamos tam tikros lėšos iš Montrealio savivaldybės arba kitų valdžios įstaigų. Visi tie reikalai netvarkingai tvarkomi ir administruojami. Pvz., lietuviai už 1970 m. susidariusias tam tikras išlaidas čekį tegavo lapkričio mėnesį, nors jis buvo išrašytas, tik tarybos iždininko neišduodamas, jau birželio mėnesį.

Posėdyje buvusi tautybių paviljono kuratorė M. Dvorski pareiškė, kad jai nepatogu tokiu būdu dirbti ir ateityje tokių pareigų nebeeisianti. Tarybos pirmininku perrinktas lenkas P. Marunczak. Lietuvius taryboje atstovavo KLB Montrealio ap. pirm. S. Piečaitienė.

SKAUTŲ KOMITETAS

Lapkričio 28 d. skautų tėvų susirinkime buvo išrinktas šitoks komitetas: pirm. J. Kibirkštis, sekr. J. Intas, ižd. V. Givis, R. Brikienė ir A. Rutkauskienė.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

AV parapijos narių susirinkimas įvyks 1972 m. sausio 16 d. Bus renkami du nauji parapijos nariai.

SUTUOKTUVĖS

Gruodžio 3 d. Edmundas Kalakauskas susituokė su Linda Bradley.

KRONIKA

LAIKRAŠČIO
RAMSČIAI

12 dol. rėmėjo prenumeratą apmokėjo NL bičiuliai Jonas Liorentas iš Chicagos ir Jurgis Astrauskas iš Toronto.

Aukomis savo laikraštį parėmė Vyt. Rasa ir E. R. po 10 dol., P. Kvietkauskas 5 dol., P. Vaitkūnas, S. Zavackis, R. Simaniūkštis, V. Alseika, V. Skaisgiris ir Pr. Keturka — po 2,50 dol.

Visiems rėmėjams ir aukotojams — nuoširdus ačiū.

KALĖDINĖ
NEPRIKLAUSOMOJI

Specialus, padidintas Nepriklausomos Lietuvos šventinis numeris išeis Kalėdų savaitę — gruodžio 22 d.

Kalėdiniam numeriui skirtoji medžiaga, skelbimai, sveikinimai ir pranešimai redakciją turėtų pasiekti kuo anksčiau. Pageidaujame, kad rašiniai ir kalėdiniai sveikinimai būtų atsiųsti iki gruodžio 9 d. Skubūs ir neilgi pranešimai bei korespondencijos turi redakciją pasiekti ne vėliau gruodžio 16 d. Po to gautoji medžiaga nebegalės būti išspausdinta kalėdiniame NL numeryje.

Paskutinę šių metų savaitę NL neišeis.

Pirmasis naujųjų metų NL numeris išeis 1972 m. sausio 5 d.

LIETUVIŠKOS
GAIDŽIO UODEGOS

Teorijų apie tai yra visokių, bet niekas galų gale ir negebėjo tiksliai išaiškinti, kodėl amerikiečiai įvairias stipriųjų gėrimų mišraines pradėjo vadinti gaidžio uodegomis — "cock's tail". Terminas vis dėlto įsipilietino visame pasaulyje, jis išvirto tarptautiniu žodžiu ir paprastai į kitas kalbas nė neverčiamas. Tad ir lietuviškai jau sakome "koktelis", kai kalbame apie tarpusavyje maišytus arba bent atskiestus alkoholinius gėrimus.

Lietuviškuosius kokteliius priminė dabar Montrealyje Les editions de l'homme leidyklos įdomiai ir puošniai išleista kokteliių receptų knyga. Ją sudarė žinomas televizijos žiūrovų linksmintojas Jaques Normand. Knygoje du koktelių receptai yra maždaug "lietuviški".

Vienas receptas tiesiog ir pavadintas "Le Lituanien", atseit, "lietuviškuoju". Štai, jis: viena uncija Captain Morgan Black Label romo, pusę uncijos Triple Sec Leroux likerio ir pusė uncijos citrinos sulčių sumaišyti, pridėti ledų ir gerai suplakti.

Kitas koktelis pavadintas "Stankė special". Knygos autorius šitą koktelį pavadino savo asmeniško bičiulio, žinomo televizijos žurnalisto, lietuvio Al. Stankės-Stankevičiaus garbei. O receptas toks: ketvirtis uncijos prancūziško vermuto Noilly Prat, ketvirtis uncijos itališko vermuto Gran Torino, ketvirtis uncijos cherry brandy Leroux likerio, viena ir ketvirtis uncijos King Arthur džino, keletas lašų angostūros esencijos. Suplakti su ledais ir į stiklus įdėti po apelsino riekę.

Abu kokteliai, žinoma, truputį egzotiški, o todėl sunku tikėtis, kad jie pasidarytų labai populiarūs. Tačiau juk būtų labai įdomu, kad "lietuviškasis" koktelis iš tikrųjų išpopuliarėtų, ir viso pasaulio gėryklose ištroškusieji užsakinėtų "Lituanien" arba "Lithuanian" arba "den Litauischen" koktelį. Vis būtų šioks toks Lietuvos garsinimas...

LIAUDIES
ARTISTAI

Dainininkui Vaciui Daunorui ir pianistui G. Trinkūnui suteikti Lietuvos liaudies artistų garbės vardai.

Prieš kelias savaites Vilniaus operos solistas Vacys Daunoras tarptautiniame vokalistų konkurse Prancūzijoje buvo pripažintas geriausiuoju bosu. Jam akompanavo G. Trinkūnas

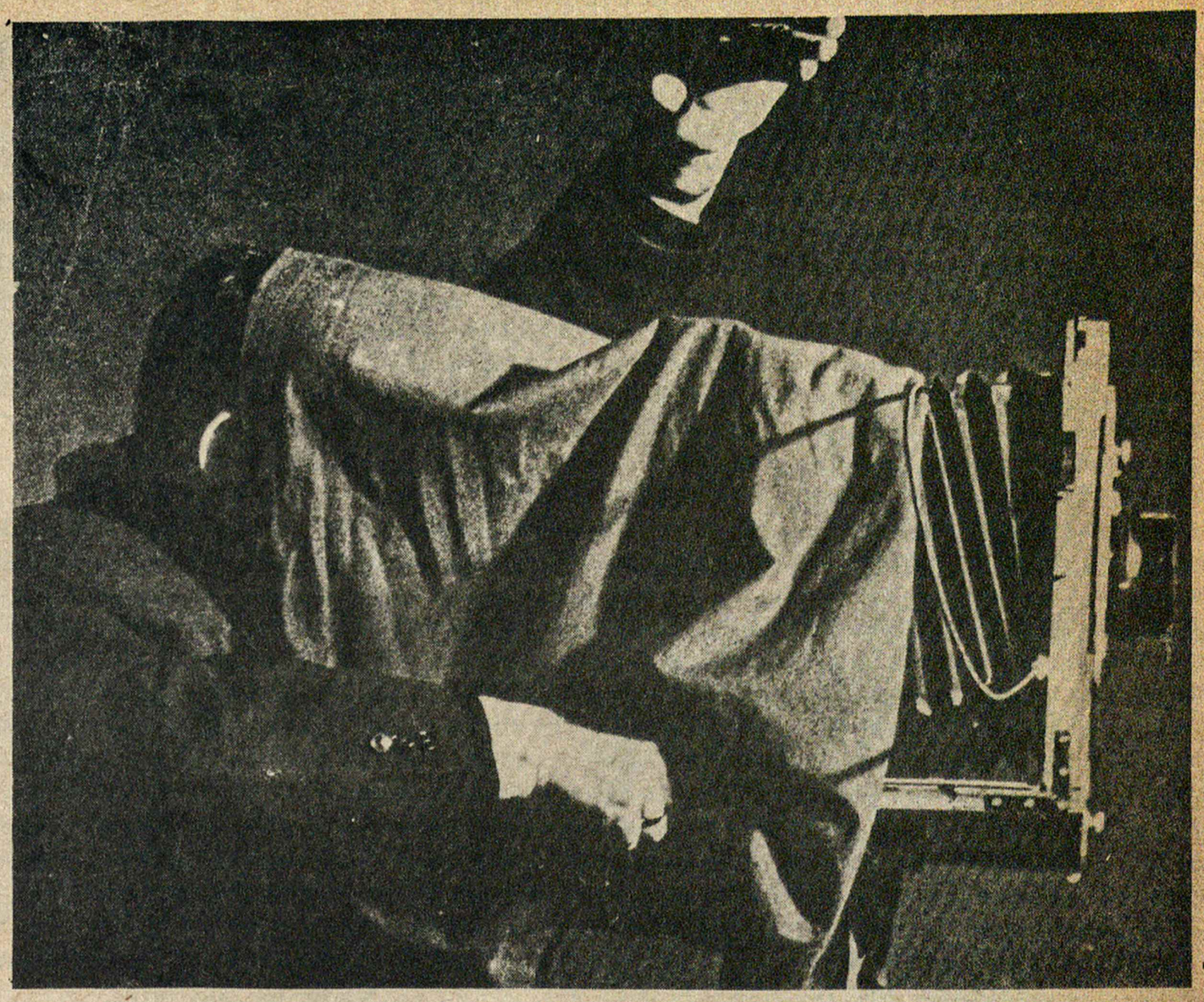

DĖMESIO FOTOGRAFUOJAME... Foto aparatas šiandieną yra lygiai toks svarbus žurnalizmo įrankis, kaip ir plunksna. Viena taikli nuotrauka dažnai daug geriau ir akivaizdžiau papasakoja įvykį, negu tūkstantis žodžių. Tad neatsitiktinai NL stengiasi spausdinti kuo daugiau nuotraukų. Skaitytojai ir bendradarbiai čia gali būti labai paveikūs talkininkai, atsiųsdami redakcijai nuotraukas, vaizduojančias ne tik lietuvių veiklą ir oficialius įvykius, bet ir kasdieninį lietuvių gyvenimą, idant laikraščio iliustracijos atspindėtų lietuvių buitį. Siunčiant nuotraukas pažymėtinos visų atvaizduotų asmenų pavardės ir vardai, kur ir kada nuotrauka daryta.

"Žaliuok, žalia giruže..."

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

INSURANCE BROKERS ASSOCIATION OF QUEBEC

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ IR GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.